

Dancing bár „Colorado“

Bucuresti, Str. Bursel 3 bemutatja
minden este a

BRITO-TRIOT,
a newyorki „Roxy“ színházról és
WINTERS and MERANO
táncospárt, a londoni „Colosseum“-
tól.

dönték a szétszórta csapatokat a Csendes óceán partjaira és a területen véres bosszút álltak az odatelepült japánokon, akik Kolesak admirális katonáit fegyverekkel segítették. Az Amur folyó torkolatánál fekvő Nikolajevszk kikötővárosban 800 japánt gyilkoltak le a kommunisták és e tett volt az, amely első ízben súlyosodott a háborúutáni Szachalinra politikai légnyomással.

A nikolajevszki vérfürdő megtorlásaként Japán megszállta Szachalin orosz, északi részét. Minden valószínűség szerint a bosszúja tárgyául azért választotta Japán a japán északi részét, mert ott gazdag olajtelepeket talált, míg a japán birtokában levő déli részről ezek hiányoznak. Oroszország természetesen megtagadta a kártalanítást, de akkoriban nem védhette meg Szachalint a japán megszállástól. Öt évig tartott ez az állapot, míg 1925-ben elkövetkezett a diplomáciai megegyezés, melynek értelmében a japánok visszaadták ugyan az oroszoknak Észak-Szachalint, de ezzel szemben Oroszországnak meg kellett engednie az ott elterülő olajtelepeknek japán részről történő kiaknázását. A japánok nagy felkészültséggel fogtak hozzá az olajtermeléshez 1932-ben, lázas tevékenységük eredményeképpen Szachalin szigete megkapta első vasutvonalát, mely az okai főpetróleumtelepétől a moszkolevói tengeröbölhöz vezetett. Az utolsó évek folyamán már közel 200.000 tonnát tett ki az évi petróleumtermelés.

A sziget japáni részét az oroszoktól, az 50-ik szélességi fok választja el. Az orosz északi rész valamivel nagyobb területű a déli, japánok által lakott résznel, ennek ellenében azonban jóval műveletlenebb földterület, sokszorosan ritkább lakossággal. Északon csak tizedrésze él a déli rész lakosságának, számszerűleg alig haladja meg a 100 ezer főt.

Az 1925-ös évből származó japáni koncesszió, mely az olajtelepek kiaknázására vonatkozik, tíz évre szólott, ugyhogymost már a vége felé jár. Japán tekintettel arra, hogy különben csak jelentéktelen olajtelepekkel rendelkezik, döntő súlyt helyezt arra, hogy a fennálló gazdasági állapotok változást ne szenvedjenek. Más részről viszont az oroszok számára igen fontos volna, ha a jövőben lehetővé válna az, hogy távolkeleti hadseregük nagy üzemanyagszükségletét a jövőben saját keletázsiai állományaikból fedezhetnék. Ily módon világos, hogy nem nagyon hajlandók arra, hogy a japáni koncessziót megújítsák. A japánok olyan messzire mentek, hogy ajánlatot tettek az oroszoknak Szachalin megvásárlására, éppen úgy, mint ezelőtt körülbelül egy esztendővel megvásárolták a mandzsuriai vasutat. Eddig azonban az oroszok nem mutattak hajlandóságot semmi nemű vásárra, mert petróleumtelepeiket a saját kezükben akarják megtartani.

A fent elmondottak már megrajzolják az elkövetkező bonyodalom kontúrjait. Nem valószínű, hogy a japánok a számukra annyira jelentős petróleumkoncesszióról egyszerűen lemondjanak, csak azért, mert lejárt a határidő, ők meglehetősen otthon érzik magukat Észak-Szachalinon és már csak azért sem gondolnak arra, hogy az értékes olaját ismét visszaadják az oroszoknak, mert annak birtoka csak a Csendes óceán parti orosz katonai helyzetet erősítené. Azt, hogy Japán mit tesz majd, ha az oroszok továbbra is vonakodnak az eladástól, ma még semmiképpen sem lehet tudni és bizonyosságot jósolni természetesen lehetetlen. Annak a valószínűsége azonban, hogy Japán az első alkalmat kihátrálja Észak-Szachalin új katonai megszállására meglehetősen nagy és akkor a „fekete vérejt“ újra csak piros vér fog bőven folyni.

Weizmann Chaim meg- érkezett Palesztinába

Egy angol képviselő interpellációját jelentett be az alsóházban a palesztinai zsidó bevándorlás jövőbeni szabályozása ügyében. A Falestin Beck lengyel külügyminiszter londoni tárgyalásairól. Szazezer font kölcsönt vesz fel Csehszlovákiában a Keren Kajemet

London, november 25. *Cazalet* százados képviselő rendkívül figyelemreméltó interpellációt jelentett be az angol alsóházban a kormány jövőbeni Palesztina-politikáját illetően. A képviselő kérte a gyarmatügyi minisztert, igaz-e, hogy a londoni és jeruzsálemi angol hatóságok tervezetét készítették, melyet a királyi bizottság elé fognak terjeszteni és amelyben a zsidó bevándorlás jövőbeni szabályozásának módjait tárgyalják és bizonyos számbeli arányosságot iránynak elő a zsidók és az arabok között. Az interpelláció nagy feltűnést keltett angol parlamenti körökben és feszült érdeklődéssel várják Ormsby Gore választát.

Az interpelláció előzménye az a cikk, amely nemrég a „New York Times“-ben látott napvilágot s amelyben az amerikai lap tudósítója politikai szenciációként közli, hogy londoni és jeruzsálemi angol tisztviselők tervezetét készítik a zsidó bevándorlás korlátozására, hogy eloszlassák az arabok féltelmét a palesztinai zsidó többség veszélyétől.

Arab sajtóvélemény a lengyel-zsidó kivándorlás kérdésében

A „Falestin“ című arab lap hosszabb cikkben foglalkozik Beck lengyel külügyminiszter és Eden angol külügyminiszter londoni tárgyalásaival és tudni véli, hogy a palesztinai zsidó bevándorlás kérdésében Eden semmiféle ígéretet nem tett a lengyel külügyminiszternek és csak azt hangsúlyozta, hogy a zsidó bevándorlás kérdésében a Palesztinába küldött királyi bizottság fog határozni.

A lap ezután azokkal az okokkal foglalkozik, amelyek Lengyelországot arra indítják, hogy igyekezzon „megszabadulni zsidóitól“. Hivatkozik egy lengyel diplomata nyilatkozatára, aki állítólag Ammanban való tartózkodása alkalmával a következőket mondotta a lap tudósítójának: „A zsidók foglalják el a legtöbb helyet az állami iskolákban. Az orvosi karban, a műszaki és a jogi pályán ugyan csak többségben vannak a zsidók. A zsidó orvosok száma az ország összes orvosainak 70 százalékát alkotja, a zsidó ügyvédek az összes ügyvédek 80 százalékát. A zsidók foglalják el a szabad pályákat, míg a mezőgazdaságtól távol tartják magukat, mert itt sok a munka és kevés a kereset.“ Ehhez a Falestin a következőket fűzi hozzá: „Látjuk tehát, hogy Európa meg akar szabadulni az ő zsidóitól, mert azok kisebbségben is uralni tudják az országot. Mi lesz akkor, ha a zsidók többségben lesznek Palesztinában? Anglia meg akar nyugtatni bennünket és azt mondja, hogy a zsidók nem jelentenek veszélyt számunkra. Mi ezt azonban semmilyen körülmények között nem hisszük el.“

Bonyodalom a terbe vett Angol-Arab Bank körül

Rövidesen jelentette az Uj Kelet, hogy Londonban az arabok politikai barátai Angol-Arab Bank létesítését vették terbe, a palesztinai arab kereskedelem és ipar előmozdítására. A palesztinai arab sajtóban már is megoszlanak a vélemények a londoni terv tekintetében. Állítólag az alapítók között volna Sir John Chancellor volt palesztinai főkörmányzó és több más angol arab-barát, valamint néhány szíriai gazdag notabilitás.

Az „El Jamea el Islama“ című arab lap élesen tiltakozik újabb külföldi tőke behozatala ellen. Rámutat arra, hogy a palesztinai arab bankokban lévő betétek négy-millió fontra rúgnak, úgy, hogy újabb tőkére nincs szükség. A lap élesen támadja Salim Bey Saláam szíriai arab notabilitást, aki annakidején kétszáz ezer fontért adta el a zsidóknak a Hule-koncessziót és most egyik főrésztvevője akar lenni az új banknak. Az arab tudni véli, hogy a Lloyd

Bank egymillió font hitelt akar nyújtani az új bankintézetnek. Az „El Islamia“ szerint ez a zsidók manővere, akik ily módon akarják biztosítani döntő befolyásukat az új bankban. A lap rámutat arra is, hogy a tervezetnek az a pontja, mely szerint zsidók nem lehetnek résztvevői a banknak, illegális volna és ellentmondana a Palesztina-mandátumnak. Ha a bankot Angliában jegyeznék be, úgy az arab résztvevőknek nem állana módjukban a közgyűléseken résztvenni.

Ezzel szemben az „El Liva“ című arab lap hangsúlyozza, hogy a zsidóknak semmilyen befolyásuk nincs a Lloyd Bankban. Az új bankban az arabok lesz a részvényesek 52 százaléka.

A „Falestin“ jelentése szerint Szulejman Nofel, egy Londonban élő szíriai arab Palesztinába érkezett, hogy meggyerje az arab kapitalistákat az angol bankalapítókval való együttműködésre.

Szazezer font kölcsönt vesz fel Csehszlovákiában a Zsidó Nemzeti Alap

Prága, november 25. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint a Keren Kajemet Lőjiszráel rövidesen szazezer font kölcsönt vesz fel Csehszlovákiában. Ez egy része egy nagyobb kölcsönnek, melynek kötvényeit az egész világon helyezik el. A cseh Nemzeti Bank engedélye már a KKL birtokában van. Husz évre szóló négy százalékos kölcsönről van szó.

Zsidó munka a zsidó mezőgazdaságban

Tel-Aviv, november 25. A mezőgazdasági munkások szakszervezetének konferenciáján jelentés hangzott el a zsidó munka helyzetéről a mezőgazdasági kolóniákban. A jelentés szerint 79 mezőgazdasági kolónián 18 ezer ötszáz zsidó munkás dolgozik, de ez a szám nem foglalja magában a még le nem telepedett kibucok tagjait, akik mint napszámosok dolgoznak. A szakszervezet a zsidó munka elvének maradék nélküli megvalósítására törekszik a

Szabadságban és egyenlőségben élnek az iráni zsidók

A zsidó bevándorlót is szívesen fogadja az új perzsa rezsim

Sanghai, november 24. A. R. Mirfendereski, a sanghai perzsa főkonzul nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának a perzsi zsidók helyzetéről.

— Irán, az új perzsa állam — mondotta a főkonzul — barátsággal viseltetik a zsidó nemzeti aspirációk iránt. Semmi sem tenné indokolttá, hogy ellensége legyen a zsidó nép nemzeti szabadságmozgalmának. Irán távol tartotta magát a legutóbbi palesztinai arab zavargásoktól és nem foglalt állást ebben a harcban. De ez a jóindulatú semlegesség az iráni zsidók helyzetére is kihatással van. Az Iránban élő 500.000 zsidó egyenlő jogokat és teljes szabadságot élvez.

Az újságíró azon kérdésére, hogy állami hivatalokat is elfoglalhatnak-e az iráni zsidók, a főkonzul kifejtette, hogy a minisztériumokban is számos zsidó tisztviselő működik, így elsősorban a közlekedésügyi, földművelésügyi, kereskedelmi és iparügyi minisztériumokban.

— Nem korlátozzák a hatóságok a cionista tevékenységet és gyűjtőmunkát? — kérdezte a zsidó újságíró.

— Semmilyen korlátozások nem hátráltatják a cionistákat munkájukban, — felelt a főkonzul. Ezután elmondotta, hogy Iránba zsidó bevándorlók is jönnek. Az utóbbi években Irán megnyitotta kapuit az afganisztáni, oroszországi és németországi zsidó menekültek és kivándorlók számára. A kormány nem korlátozza a zsidók bevándorlását, ha foglalkozásuk és valamelyes vagyonuk van. Sok németországi bevándorló az egészségügyi mi-

Select Mozgó
Ma premier!

Érettségi Fodor László

szindarabja nyomán, főszerepekben:

Simone Simon

Herbert Marshall,
Ruth Chatterton

mezőgazdaságban. Ebből a célból újabb tárgyalásokat kezdett a zsidó kolonistákkal. A kolonisták azonban máris kijelentették, hogy nem áll módjukban megvalósítani a száz százalékos zsidó munkát és üzemeikben legfeljebb 80 százalékban alkalmazhatnak zsidó munkásokat. Mindenesetre ez is lényeges haladás az eddigi állapotokhoz viszonyítva.

Saját rendőrbirója lesz Tel-Avivnak

November 23-tól kezdve R. B. Bodilly, aki eddig Jaffa és Tel-Aviv első rendőrbirója volt, kizárólag Tel-Avivban fog működni. Jaffa első rendőrbirójává P. J. Bourket neveztek ki. Tel-Avivnak eddig nem volt saját rendőrbirója. Bodilly bíró régebben csak Jaffában működött, míg tavasz óta felváltva látta el hivatalát Jaffában és Tel-Avivban.

Weizmann Chaim Palesztinában

Dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet és a Jewish Agency elnöke, felesége és Leonard Stein társaságában Haifába érkezett. A világszervezet elnökét Alexandriában Dávid Ben Gurion, az exekutív elnöke és Mose Shertok, az exekutív politikai osztályának vezetője várta, akik elébe utaztak. Weizmann néhány napot Haifában tölt édesanyjánál és a hét végén utazik Jeruzsálembe, ahol a Jewish Agency nevében fog nyilatkozni a tenni a királyi bizottság előtt.

nisztériumnál és kórháznaknál helyezkedett el. A kormány a zsidókat hazafias és lojális polgároknak tekinti, akik gazdaságilag teljesen önállóak és számítani lehet arra, hogy szenvedő testvéreiknek segítséget nyújtsanak. Az iráni parlamentben zsidó képviselő is van dr. Longham személyében, aki nagy népszerűségnek örvend.

A higiénia eső ája!

A világdíjnyertes
Földes Jelen
„Halászó Macska“
uccaja LEPAGE-nál Cluj. Fűzve 53 lej,
kötvé 72 lej. „Mária jól érett“, kötvé 93 lej.
Postán utánvétellel.

Kés nu

Az országos
napirendjére

Cluj, november 25.
Különös és követk
folyamat meg most
közvetlenek különböz
konceptió áll egymás
los állampolitika, ame
ben tartja, a látszat a
ban és törvényekben
lefejtett joggyenlős
talos, illetőleg félhiv
már az antiszemita e
kodifikációja előtt a
és formákban igyeksz
zsidóknak az érvényes
let különböző terüle
Felesleges mondanunk
ceptió, amelynek a
erőteljesebb kórusa s
elhatalmasodik és egy
hasít ki azokból az a
tőlük, amelyek a
a törvényes megkapas
lentették.

Csendé
Jólismert az Uj Ke
harc, amelyet a jobb
szemita ügyvédszervez
tattak közel két éve
védő kamarákból való
ban. Az első döntő o
vezetőségének választ
meg a jobboldal. Fant
által jóindulatúan elh
sikerült meghódítani
védő kamaráját. Azóta
antiszemita vezetőség
vényes alap nélkül, a
kifogásokra való hiva
utasítja vissza a fiata
felvételi kérvényeit. A
dékánja az ifjovi kar
ügyvédjelöltet sem
rosban és alig egy-két
dó fiatalembernek sll
gát az ügyvédjelöltek
mosan revizió alá ves
en a felvételeket és s
nak a zsidó ügyvédek
ifjovi kamara tagjai

A jobboldal azonban
után sikerült bevenni
professzionális szem
döntő fontosságú str
az ifjovi példa által
szólva az ügyvédi m
ország összes kamar
irányul. Az országos
Műresen tartott kon
ben lévő jobboldal
határozatot kérész
kamarákat arra, hogy
készítenek a román
máshoz való viszony
latot a román ug
„megjavításával“ kap

Erre a határozat
most a romániai ug
ország ügyvédeknek
legfelsőbb fóruma, k
az egyes kamarákho
ezeket, hogy hivata
az ügyvédi numerus
központi vezetőség d
a fővárosba az ügy
ést. A tanács az ügy
vény 131. cikkelye e
cemberében összeül,
vetkző évre a szó
nyugdíjpenztárának
költségvetési gondok
merus clauzus kérd
jére kerül. A körre
ülés napirendjét a
totta meg:

1. Az ügyvédszöve
díjpenztár 1937. évi
szavazása.

2. Az ügyvédi
körvonalozása és
mán etnikai nemz
ban való helye
ügyvédszövetség á
valamint ama 15
amelyek végrehaj
rozatokat. Hatályo
annak érdekében,
olyan egyszerű ar
ható, amely bizo
tisztá román eta
lyát.

Készül az ügyvédi numerus clausus?

Az országos ügyvédszövetség decemberi tanácsülésének napirendjére tűzte egy „észszerű számarány felállításának” kérdését

Csaj, november 25. (Az Uj Kelet tud.) Különös és következményeiben végzetes folyamat megy most teljesebbé az ország közéletének különböző szektoraiiban. Két koncepció áll egymással szemben: a hivatalos állampolitika, amely formailag tisztelget és formákban igyekszik intézményesíteni a zsidóknak az érvényesítés és egzisztenciális lét különböző területeiről való kiszorítását. Felelősek mondunk, hogy ez utóbbi koncepció, amelynek a jobboldali sajtó egyre erőteljesebb kórusa szekundál, mindinkább elhatárolódik és egyre nagyobb területeket hasít ki azokból az amugy is labilis biztosítékokból, amelyek a zsidóság számára eddig a törvényes megkapaszkodás lehetőségét jelentették.

Csendélet az ifjovi kamarában

Jólismert az Uj Kelet olvasói előtt az a harc, amelyet a jobboldali pártok az antiszemita ügyvédszervezetet keresztül folytattak közel két éve, a zsidóknak az ügyvédi kamarákból való kizárására irányulóban. Az első döntő csatát az ifjovi kamara vezetőségének választása alkalmával vívta meg a jobboldal. Fantasztikus, de a kormány által jóindulatúan eltűrt terror segítségével sikerült meghódítani az ország első ügyvédi kamaráját. Azóta az ifjovi kamara élén antiszemita vezetőség áll, amely minden törvényes alap nélkül, a legkülönbözőbb formai kifogásokra való hivatkozással, sorozatosan utasítja vissza a fiatal zsidó ügyvédjelöltek felvételi kérvényeit. Amióta Istrate Micescu dékánja az ifjovi kamarának, egyetlen zsidó ügyvédjelöltet sem véglegesítettek a fővárosban és alig egy-két egyetemet végzett zsidó fiatal embernek sikerült felvételt nyernie magát az ügyvédjelöltek sorába. Ezzel párhuzamosan revízió alá vették évekre visszamenően a felvételeket és se szeri, se száma azoknak a zsidó ügyvédeknek, akiket törölték az ifjovi kamara tagjainak sorából.

A jobboldal azonban nem állt meg itt. Miután sikerült bevenniük ezt a politikailag és professzionális szempontból egyaránt oly döntő fontosságú stratégiai pontot, akciójuk az ifjovi párt általánosítására, helyesebben szólva az ügyvédi numerus claususnak az ország összes kamaráiba való bevezetésére irányul. Az országos ügyvédszövetség Tg.-Műszen tartott kongresszusán a kisebbségben lévő jobboldalnak sikerült olyértelmű határozatot kirozszakolni, amely kötelezi a kamarákat arra, hogy statisztikai kimutatást készítsenek a román és nemromán elem javaslatához való viszonyáról és tegyenek javaslatot a román ügyvédek számarányának „megjavításával” kapcsolatban.

Erre a határozatra való hivatkozással most a román ügyvédszövetség, amely az ország ügyvédek törvényesen elismert legfelsőbb fóruma, körrendeletet küldött szét az egyes kamarákhoz, amelyben felszólítja ezeket, hogy hivatalosan foglaljanak állást az ügyvédi numerus clausus kérdésében. A központi vezetőség december 12-re összehívta a fővárosba az ügyvédszövetség tanácsülését. A tanács az ügyvédi rendről szóló törvény 131. cikkelye értelmében minden év decemberében összeül, hogy megszavazza a következő évre a szövetség és az ügyvédek nyugdíjpénztárának költségvetését. Ezen a költségvetési gondokon kívül az ügyvédi numerus clausus kérdése is a tanács napirendjére kerül. A körrendelet ugyanis a tanácsülés napirendjét a következőképpen állapította meg:

„Észszerű arányosság”

1. Az ügyvédszövetség és az ügyvédi nyugdíjpénztár 1937. évi költségvetésének megszavazása.
2. Az ügyvédi testület kívánságának körvonalozása és megfogalmazása a román etnikai nemzeti elemnek a kamarában való helyzetére vonatkozólag, az ügyvédszövetség által összegyűjtött adatok, valamint ama 15 kamara adatai alapján, amelyek végrehajtották a tg.-müresi határozatokat. Hatályos eszközök megállapítása annak érdekében, hogy törvényes uton olyan észszerű arányosság legyen felállítható, amely biztosítsa a kamarákban a tiszta román etnikai nemzeti elem tuluslyát.

Estéig összehívandó az ügyvédség országos kongresszusa, a tanács határozatainak szentesítése érdekében.

A napirend további pontjai professzionális ügyvéd-kérdéseket tárgyalnak. A körrendeletet a szövetség elnöke I. Gr. Pereteanu volt igazságügyminiszter és Grigore Dumitrescu főtitkár írták alá.

A rendelet, ha óvatos megfogalmazásban is, de világosan és félreagyarázhatatlanul, magában foglalja annak megállapítását, hogy az ügyvédi numerus clausus az antiszemita ügyvédszervezet arsenaljából átkerült a hivatalos ügyvédszövetség programjára és hogy ennek bevezetése most már nem egy turbulens korszak, hanem a hivatalos ügyvédszövetség kívánsága is. A körrendelet sokkal nagyobb és tragikusabb jelentőségű nemcsak az egzisztenciájukban veszélyeztetett ügyvédek, hanem az elmi jogaikban megátadott zsidóság szempontjából is, — semhogy megjegyzés nélkül hagyhatók. Alkalmunk lesz visszatérni erre a kérdésre és hivatalos statisztikai adatok alapján bizonyítani, hogy mennyire igaztalan, elfogult és gyűlölségtől vezetett ez a kampány, amely a zsidó ügyvédek ellen folyik, most már hivatalos, kvázi állami szervek támogatásával. Pillanatnyilag csak az ügyvédszövetség különös eljárására és metódusaira sa retnők felhívja a figyelmet. Az ügyvédszövetség összefogós szerve az ország egyes ügyvédi kamaráinak. Ezekben a kamarákban az ügyvédi hivatás mezijén pillanatnyilag békésen dolgoznak együtt többségi és kisebbségi ügyvédek. Az, amit e kamarák határoznak, a kamarában együtt dolgozó többségi és kisebbségi ügyvédek együttes tanácskozásiainak eredménye, együttes állásfoglalásának kife-

jezése. Más szóval az ügyvédszövetség, midőn állásfoglalásra szólítja fel az egyes kamarákat, lényegében nem kíván egyebet, minthogy a kisebbségi ügyvédek önmaguk fölélt mondják ki a jogfosztottságra való kárhozottságukat. Főléltébb jellemző erre, hogy az egyik taransilvianai kamarában a dékán külön megkereséssel hívta fel a kisebbségi ügyvédek, hogy tegyenek konkrét javaslatot az ügyvédi numerus clausus bevezetésére vonatkozólag. Amit a kormány nehezen táplált szeméreméretből, vagy alkotmányos skrupulusokból nem kíván törvényhozási uton elvégezni, azt akarja most keresztül vinni a maga kebelén belül az ügyvédszövetség és a kisebbségi ügyvédekkel is megkivánják, hogy önmagukat hajtsák egy meg-alázó és kegyérfosztó „capitis deminutio” nyaktöltő alá.

Szomorúan jellemző ez a mai állapotokra és mélysegesen tragikus — ugyanakkor. (k.)

A Reuma megtámadja az ízületeket, izmokat és a szívet

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat!
— Egyetlen egy orvoság van az ellen: reggel és este egy CARMOL-o.* bedörzsölés.

* Carmol a legjobb bedörzsölő szer megfűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára ívegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Coroiu a vádlottak padján...

Bacau, november 25. A szállodákban nincs üres szoba. Jogászok, újságírók, detektívek, bűnügyi szakemberek tömegével érkeztek a városba, mert most itt zajlik az utóbbi évek legnagyobb bűne: Coroiu, a legendás hírvá rablógyilkos és betyár bandájával együtt felel az elkövetett gyilkosságokért és rablásokért. Negyven körül mozog a bűnesetek száma, amelyekért Coroiu-nak felelnie kell. Mikor e sorokat írjuk, a 17-nél tartanak. Ott ülnek a vádlottak padján összehúzóda és félbesken, szerényen és gyáván az erdők és mezők legendás hősei. Más tér és más hely kellett ahhoz, hogy ezeknek a középkori típusoknak vad ereje és fékezhetlensége kiélje magát. Itt csak egyszerű vádlottak, egyszerű bűnözők az ember társadalmában. Coroiu sem tudta magát kívül helyezni ezen a társadalmon. Pedig nagyon ügyekezett.

Lélektani rajz? Nehéz lélektani rajzot adni, hiszen ez a Coroiu, így, ahogyan kiréz, pontosan az ellentéte annak, amit képzelünk róla. Legendák születtek körülötte, mint nagy kollégájáról, a magyar puszták Rózsa Sándoráról: hogy kirabolta a gazdagokat, de támogatta a szegényeket, hogy minden tettének magasabb erkölcsi rugói is voltak, színes történetek keringtek szeretőiről és nagylelkűségéről. Ezzel szemben itt áll Coroiu. Százszámra láthat az ember ilyen fejeket. Se nem szép, se nem csunya. Termete olyan, mint mondjuk egy végrehajtóé, feje is olyan szürke, olyan mindennapi, hogy amint itt a vádlottak padján ül, azt hinné az ember, hogy

sikkasztó állami tisztviselő. Lehet, hogy éppen ezért az egészen szürke és semmitmondó kinézetéért lett belőle bandita. Azt mondják, hogy a kistermetű emberekből vagy diktátorok, vagy alattomos cselszövők fejlődnek ki. Coroiuból talán azért lett bandita, mert ha nem lett volna az, soha senki egy tekintetet rá nem pazarol. Sem nő, sem csendőr...

Van ezzel szemben a bandájában néhány figura, akiknek láttán végigfut az ember hátán a hideg. Ilyen például Balauca. Egyöntetű a teste, mint egy oszlop, amelyet azonban elformáltak. Ugy néz ki ez a test, mint a vízből éppen most előmászott viziló. Koponyája bezzontos és lecsapott, a homloka keskenyebb, mint egy nadrágszji. Szemöldökei vastagok, a haja kemény és bezzontos, mintha egyenesen az agyból nőtt volna ki. Az arca ordas farkashoz hasonlít. Nem beszél, hanem csak morgog. Fehér inget visel, mely majdnem a könyökig ujjatlan és ebből az ingből két medveláb lóg ki. Ezek a hatalmas mancsokon úgy néznek ki a láncok, mint játékos díszek egy óriás karóráján.

Es itt vannak a Maxim-fivérek. Mintha valami utcséli téglavetőben készítették volna őket a legközönségesebb agyagból. Széles a hátuk, feketék, erősek és az állkapcsuk olyan, mint a bivaly. Az ember csodálkozik, mikor arról panaszkodnak, hogy megverték őket a csendőrök. Vajjon lehetnek-e fegyverek, melyek erősebbek ezeken a betonból készült csontoknál, létezhet-e ellenállóbb anyag, mint a testük, melyen alighanem

csattan az ütés, mint az üllő. És itt van Nicolae Sandu. Óriás, vörös, szinte azt hinné az ember, hogy még nem tudta lemosni magáról a vért. Így nézhetnek ki a középkori hóhérok...

Olyan ez a Coroiu-banda, mint egy ősemberből összeállított panoptikum. Coroiu úgy néz ki közöttük, mint a panoptikum hátramozdítója, jegyzetője, vagy színlapozója. Az az érzésünk, hogy szinte szígyehei magát ebben a látványos környezetben...

Odakint tél van. Coroiu cigarettázik, nem törődve a táblával, amely éppen a feje fölé hirteti, hogy dohányozni tilos és az ablakon keresztül nézi a szállingó havat. A banda tagjai láncukat csörgetve, halk beszélgetésbe elegyednek a vádlottak padján. A terem közönsége bámulja őket, mint tülvilági csodákat. Egy-egy elegáns hölgy lorgnettel, vagy gukkelrel hozza magához közelebb az arccokat. A közönség előkelő és válogatott. Coroiut az nem érdekli. Cigaretázik és hallgat. Ha lehetnek gondolatai — de nem nagyon vannak, mert Coroiu tanulatlan, buta és gonosz, akiben semmi sincs a nagystilű bandita fölényéből — azon elmékedne, hogy a banda tagjai miként akarnak szabadulni a bűnösség alól. Mert néhány perc múlva, amikor a tárgyalás kezdődik, a bandának a fele hazudja azt az elnöknek, hogy csak azért csatlakozott Coroiuhoz, hogy fel tudja majd jelenteni a csendőrségnek. Ehhez mérten pedig Coroiu tagad, szemtelennél és bután és csak akkor ismeri be, hogy rabolt, amikor úgy hiszi, saját érdekeit védi.

Például, mikor elismerte, hogy kirabolta Fischer Avram botosani kereskedőt fényes nappal. Egykorú gazdájának Kohn kereskedőnek adott át — mint mondja — ékszerket zálog fejében. Követelte Kohntól az ékszereket, erre ő azt mondotta, hogy Fischer Avramnak adta át, aki meg akarja venni. Coroiu felháborodott. Se pénz, se ékszer? Elment tehát Fischer Avramhoz, visszavette ékszereit, ezenfelül elvett még „valami pénzt” és a Fischer ékszereit is...

Olykor közderültséget kelt Coroiu, amikor elmondja, hogy az általa kirabolott embereknek jórészt megmentette a haláltól, mert más banditák megölték volna őket. Buta és közönséges ember Coroiu. Egyszerűen utcséli bandita, akinek csak a nép fantáziája kölcsönözött nimbuszt és ez a nimbusz nyomtalanul tünt el itt, az esküdtszéki teremben. Coroiu a legendás hős, nincs többé. Itt van az igazi Coroiu. A leleplezett gonosztevő, az intellektuális senki, az ösztönlány. Ha misztikus hősök az emberi itélőszék elé kerülnek, rendszerint kibujik belőlük a semmi... (B. K.)

Maniu Gyula két hónapra külföldre utazik

Bucuresti, november 25. A Tempo jelenti, hogy Maniu Gyula még három napig marad a fővárosba, majd két hónapra Rachiteanu képviselő kíséretében külföldre utazik. A lap szerint Maniu 10 napot tölt Bécsben, majd látogatást tesz több nyugati országban, ahol államférfiakkal fog fontos tanácskozáásokat folytatni.

Csütörtökön, november 26-án

ÉRETTSÉGI

FODOR LASZLÓ
szindarabja
Horváth Kató
SIMONE SIMON
Az iskolaigazgató
HERBERT MARSHALL

A
SELECT-ben
csütörtökön

Vasárnap, folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor a CAPITOL-mozgóban

Dr. NACHUM GOLDMANN,

a zsidó világkongresszus párizsi ügyvezetőségének elnöke és a Jewish Agency népszövetségi főmegbízottja

előadást tart

Beszélnék még: Dr Fischer József, dr Hamburg József és dr Körtész Jenő.

ozgó
nierl

égi
ászló

összerepekben:

Simon

marshall,

terton

a célből újabb
zsidó kolonisták
ban máris kijelen
djukban megvölö
zsidó munkát és
0 százalékból al
nkaerőket. Min
haladás az eddigi

dörbirója lesz Tel.

ve R. B. Bodilly,
Aviv első rendőr-
Tel-Avivban fog
dörbirójává P. J.
Tel-Avivnak eddig
frája. Bodilly bír
működött, míg
látta el hivatalát

aim Palesztinában

a Cionista Világ-
Agency elnöke, fe
társaságában Hai
szervezet elnökét
en Gurion, az exe
Shertok, az exe
ának vezetője vár
Weimann néhány
desanyjánál és a
sálembe, ahol a Je
fog nyilatkozta
előtt.

ségben

k

sa rezsim

nál helyezkedett el.
hazafias és lojális
gazdaságilag telje
am lehet arra, hogy
segítségét nyujtsa
tben zsidó képviselő
nyelvényben, aki nagy

eso áj!

eros

mit háttérbe szori-
és feltétlenül meg-
nem érezhető:
ANT EXTRA PRI-
A.

yertes

lán

Macska

Csaj. Füzve 53 lej.
érett", kőve 93 lej.
avéttel.

Cluj városa készül a hatvan jugoszláv és csehszlovák képviselő fogadtatására

Cluj, november 25. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a december 1-i egyesülési ünnep alkalmából Bucurestibe várnak harminc csehszlovák és 30 jugoszláv képviselőt. A vendégek Bucurestiből való visszatérében létszállnak Ardeal fővárosában is. A város vezetősége mindent megtesz abban az irányban, hogy kellő ünnepélyes külsőségek között fogadja a hatvan vendég-képviselőt, akik a kisanant államok népei barátságának kimélyítése céljából látogatnak el Ardeal fővárosába is. Ebből az alkalomból virágokkal díszítik és a két állam

nemzeti színeibe öltöztetik a cluji állomást. A vonat érkezésénél képviselietni fogja magát a cluji városháza, megyeháza, egyetem, tisztikaszinó és a Nemzeti Színház.

Délelőtt 11 órakor ünnepélyes fogadtatás lesz az egyetem aulájában, amikor Stefanescu Goanga egyetemi rektor üdvözölni fogja a vendégeket. Utána a város jelentősebb intézményeit látogatják meg, majd délután banketten vesznek részt a tisztikaszinóban. Délután négy órakor ünnepi előadást rendeznek tisztelőkire a Nemzeti Színházban.

Kigyulladt és leégett egy cluji kocsikenőcs gyár

A kár mintegy 2 millió lej

Cluj, november 25. Tegnap este 11 óra tájban nagy tűz tört ki az Enescu uccai kocsikenőcs gyárban. Mire a tűzet sikerült lokalizálni, az egész épület leégett.

A tűz még eddig ismeretlen okból tört ki a kocsikenőcs gyárban, amelynek helyiségét a Stiegeitz testvérek bérlik a Banca Generalától.

Az első lángok felcsapása után értesítették a tűzoltóságot, mire azonban a tűzoltók a helyszínre érkeztek, a gyár helyiségeiben levő, olajat és pakurát tartalmazó hordók egymásután lángborultak és nemsokára az egész épület lángokban állott.

A tűzoltási munkák megkezdődtek, de a -12 fokos hidegben igen nehezen haladtak előre. A víz a tűzoltócsövekben befagyással fenyegetett.

Közel két és félórás munka után, miután a ház tetőzete, gerendái sorra összeomlottak, a tűzet sikerült végre lokalizálni, de ekkorra a gyáregépület minden éghető anyaga már elégett.

A kocsikenőcs gyár tüzikára mintegy kétmillió lejt tesz ki.

Még mielőtt a tűzoltók az oltási munkálatokat befejezték volna, telefonbeszélgetés érkezett a lakanyába, hogy a Vlahuța ucca 5 szám alatt Hirsch Izák szabó lakásán tűz tört ki. A tűzet egy szemétkosárba dobott égő cigarettavég okozta, amitől a szemében levő rongydarabok kigyulladtak, majd a tűz tovább terjedt és a műhely butorait meggyújtotta.

A tűzet az ablakon keresztül egy arrahaladó fiatalember vette észre, aki a közelben posztoló rendőr segítségével betörte az ablakot, behatolt és eloltotta a tűzet.

A járőrelők közben értesítették a tűzoltókat, akik mire kikerkeztek, már csak a nyomait találták a tűznek.

Hajnalban öt óra tájban a kocsikenőcs gyár telepén újra felcsaptak a lángok. Cămpian rendőrszét és a tűzoltóság jött újra a helyszínre és sikerült a második tűzet, ami egy olajshordó meggyuladásából keletkezett, gyorsan eloltani.

Dr. Paul Baratov jiddis szintársulata

ardeali turnéjának cluji programja:

**November 30-án,
hétfőn este 9 órakor a
Davila Színházban
Strindberg: Der Vater**

Kedd d. u. 5 órakor:

Eikele Másik

Kedd este 9 órakor:

Hinkemann

Szerda este:

Ez Hádász

Csütörtök d. u. 5 órakor:

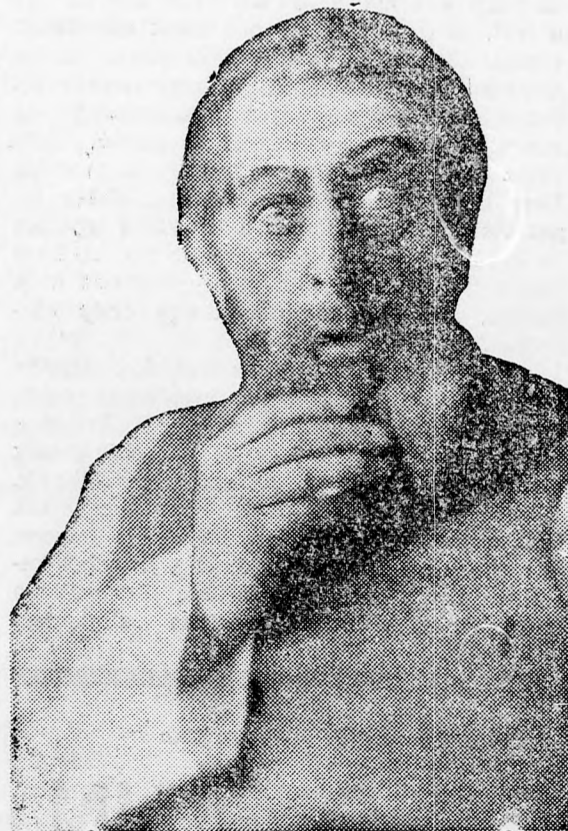
Sömá Jiszruél

Csütörtök este:

Jom Hád'n

Szombat este a társulat Oradean, a Regina Maria Színházban játszik.

A husztagu társulat tagjai között szerepelnek: Etti asszony, Benjámín Szadigurszki, Sarah Kann'er, Heller kisasszony, Hermann Scherzer, Schuszter Salomon, Asch, Hacker, Berkovitz és a legjobb jiddis színészek.

Pazar diszletek! Eredeti zene! A társulat tagjai között a legkitűnőbb jiddis színészek szerepelnek. Az előadásokra jegyeket elővételben a Davila Színház pénztára árusít.

Az előadások rendes színházi helyárok mellett folynak.

KÖZGAZDASÁG

Az Astra vagongyárat és érdekeltségeit megvásárolták a Resita és a Malaxa művek

Az ország nehézipari vállalatának egyesítésére már hosszabb ideje folynak tárgyalások, amelyek most hírek szerint eredményes befejezést nyertek. A megállapodás értelmében az Astra vagongyári konszernhez tartozó összes vállalatokat és érdekeltségeket megszerezte a Resita-művekből és a Malaxa-művekből álló konzorcium. A megállapodás hírek szerint egyedül csak a Vulcan-ra nem

vonatkozik, amely eddig szintén az Astra konszernhez tartozott.

Ezzel a tranzakcióval sikerült a belföldi nehézipari vállalatok rég tervezett koncentrációját tétő alá hozni. Hogy ennek a nemzetközi viszonylatban is számottevő tömörülésnek mik lesznek a hazai piacra vonatkozó további kihatásai, arra ma még korai lenne válaszolni.

Nagy átcsoportosulások a romániai nagyiparban és a vezető pénzintézeteknél

Az Adeverul feltűnésteltető cikke a gazdasági élet jelentőségeiről

Bucuresti, november 25. „Érdekes jelenség a gazdasági és pénzügyi életben” címmel az Adeverul a következőket írja: A politikai világ érdeklődése arra az érdekes jelenségre figyel fel, mely gazdasági és pénzügyi életünkben észlelhető. Fontos változásokot készítene elő a nagy vasiparban, másrészt pedig változások fognak bekövetkezni egyes nagy pénzintézeteknél is. A liberálisok, akik a kapitalistarendszer hívei, nem becsülik le a plutokráciának az állami életben vitt szerepét. A nagyipari és pénzintézeti érdekeltségekbe jelentékeny méretű liberális beszürodés észlelhető, de ez alkalommal nemcsak a belföldi, hanem a baráti és

szövetséges tőke támogatásával.

Az uralkodónak az erők egyesítésére vonatkozó felhívásával kapcsolatban a lap rámutat arra, hogy jóllehet a nagy politikai pártok nehezen közelednek egymáshoz, a királyi felhívás következtében valóban észlelhető bizonyos mértékű enyhülés. Ennek egyik oka az általános európai helyzetben keresendő.

A délutáni lapok egyébként részletesen foglalkoznak Titulescunak a Paris Soirban és Maniunak a Dimineataiban megjelent nyilatkozatával, melyekben a két államférfiú azt a véleményét fejezte ki, hogy Romániának Franciaország és szövetségesei mellett van a helye.

Rövid üzleti hírek

Az olasz Viscosa-művek, amely Európa egyik legnagyobb műselyemipari konszernje, évek óta kísérletezik azzal, hogy az utódállamok területén gyárakat alapítson. Magyarországon erre nézve már a kormánnyal is tárgyalások folytak, az akció azonban az utolsó fázisnál megfeneklett. Bucuresti hírek szerint a Viscosa Romániában is gyárat alapít és erre nézve az ilfovi törvényszéken az új részvénytársaságot közelebbről be is jegyzik. — Gütermann & Co. S. A. Bucuresti selyemfonalkereskedelmi vállalat, amely német érdekeltség, hírek szerint Bucurestiben selyemfonódat állít fel és e célból már megfelelő telket is vásárolt. — A román személyzet alkalmazásáról szóló törvényre hivatkozva a bizottság súlyos bírsággal sújtott több külföldi kapcsolatu pénzintézetet. Így a Banca Comerciala Italiana si Romana-ra 400.000 lej, a Banca Comerciala Romana-ra 300.000 lej, a Banca Chrissovelonira 100.000 lej, a Bank of Roumania-ra 100.000 lej bírságot róttak ki. — A faiparosok szövetsége, amely az Ugir kebelén belül a nagyobb fatermelőket foglalja magába, legutóbbi értekezletén az árak emelésének kimondásán kívül elhatározta, hogy a fűrészárak szortírozására új szabályzatot készít és e célra külön bizottságot delegált.

Mikor kell a folyószámla-hitelek után illetéket fizetni?

A pénzügyminisztérium október 19-én kelt egyik rendeletét több pénzügyigazgatóság félreértette és az ellenőrzés alkalmával kihágási jegyzőkönyvet vettek fel azért, mert a folyószámlákat nem találták felblyegezve. Utólagos magyarázó rendelkezés szerint a folyószámlára nem kell bélyegyet ragasztani, mivel ez csak a naplóra és leltárkönyvre kötelező. Ha a pénztári forgalomról külön könyvet nem vezetnek, hanem csak a naplóra írják fel a forgalmat, úgy a pénztárkönyv sem bélyegköteles. A kérdéses október 19-i rendelet ugyanis 7 pontjában következőt tartalmazza: „Az ellenőrök utasítandók, hogy a különböző intézeteknél és társaságoknál állapítsák meg, vajjon ezek a hitelnyújtásoknál lefizették-e a bélyegter-

TAFTOK,
VALÓDI SELYMEK
MÜSELYMEK
VALÓDI TAFTOK KAPHATÓK
GALLIA-nál
CLUJ,
Str. Gen. Neculcea 2.
BRASOV,
Piata Libertatii 3.
SIBIU,
Str. Regina Maria 7.

vény 14. art. 16. szk. előirt 0.3 százalékos proporcionális illeték. Az is megállapítandó, hogy kiegyenlítették-e a bélyegtervény 14. art. 10. pontjában előirt proporcionális adót, 0.6 százalékos, amely hitelnyújtásoknál vagy követelések engedélyezésével garantált folyószámla hitelnyújtásoknál van előírva. Az is tudni kell, kiegyenlítették-e a bélyegtervény 14. art. 9. pontja szerinti biztossági okirat 0.3 százalékos illetékét. „Amint látható, a rendeletben nem szerepel a folyószámlákönny bélyegadója. Nem lehet folyószámlának minősíteni az egyszerű árueladási számlákat, mivel a bélyegtervény kifejezetten hitelnyújtási megállapodásokról szól tehát oly szerződésről, melyben a hitelező megállapodik az adóssal, hogy annak bizonyos összegű hitelt fog meghatározott időre és feltételek mellett nyújtani. Ha azonban valaki árut ad el hitelben, vagy pénzt ad kölcsön, ez nem hitelre vonatkozó megállapodás, hanem áruhitelzési, vagy kölcsön-szerződés és ezekre a bélyegtervény külön intézkedik. Az árukra nézve a bélyegtervény a speciális számlát ismerte el, mint egyetlen írásbeli okiratot, melynek bélyegzését minden más okirattól eltérően állapította meg. Így tehát kétségtelen, hogy áruhitel után, akár folyószámláról legyen szó nem követelhető hitelnyújtási illeték.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy pohárral bevéve — rendszeres béműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

EMIL LUDWIG:

GYILKOSSÁG DAVOSBAN (14)

A német törvények

A német judikatura is magáévá teszi ezt a gondolatot. A német döntvényár 8. kötetében mondta ki a birodalmi törvényszék. „Előre megfontoltan nem az ő, aki, mint a régi joggyakorlat megállapítja, megfontoltan hátró, hanem aki megfontoltan hajlja végre a tettet.” És a 42. kötetben: „Csak abban az esetben hajlja végre tettet megfontoltan a tettes, ha cselekedete végrehajtásakor a cósja kéréséhez szándékolta gyilkosság súlyát s a cselekvésre hajtó és visszatartó indokokat, sőt világossággal mérlegeli. Felindulásban viszont akkor cselekszik, ha a másikat megkésztül természetesen felindulását felülmúló az adott körülmények következtetés lemerését kizáró mértékű érzelmi indulat uralja.”

pestit Svajcban terjeszteni akarták. A bacillust akartam eltalálni, nem a személyt.”

Szimbolikus tett

Ezek a mondatok minden motivumot tartalmaznak. Ebben a lelkiyomásban mindenki ráismer arra a hatalmas eszmére, amelynek igézete előtt minden gátló mozzanat felmondja a szolgálatot. Dávid szinte szószó szerint idézheti elődjét, Adlert: „Minderre az érzelmeimben vállalkoztam, amelyben fel kellett ordítanom szegényünkön! Hát kutyák vagyunk mi? — kérdeztem magamtól. Már nincs semmiféle becsületérzésünk? Mindent engedünk magunkkal csinálni? Amit tettem nem csupán egy miniszter elleni merénylet, hanem államőrülünk ellen! Sohasem voltam olyan balga, hogy ezzel a cselekedetemmel forradalmat indítok meg. Szimbolikus cselekedet volt. Hasonlat!”

Hasonló gondolatot érint Aulard, a nagy történész: „A Schwarzbard pör nem annyira egy egyén, mint inkább a zsidóellenesség pörre. Mint történetíró és annak a francia forradalomnak a tanítványa, mely a zsidókat felszabadította, tiltakozom a pogromok galádságai ellen! Ez a barbárság az, amit a bíróságnak el kell ítélnie, mert ma Európaszerte ez a barbárság dúl.”

A legszebb szavakat ismét a náci Si'burg mondta, aki ma a Harmadik Birodalom egyik legkiemelkedőbb publicistája. Schwarzbard felmentése után Sieburg a következőket írta (Frankfurter Zeitung, 1927 október 10): „Azok, akik a gyilkosságot nem átkozzák el, azt mondják magukban, hogy sok millióért értelmetlen lövés történt (pl. a világháborúban), aminek a hangja az emberiség nagy része előtt kedves emlék. Így tehát az erkölcsi felháborodásnak semmi helye, ha végül egy lövés az igazit találta el... Nyisd ki a szíved — fejezi be a náci Sieburg himnuszát — egy küssé és érezd távozás közben, hogy mi történt. T. i. semmi több, mint hogy egy zsidó a revolverét használta s a földi bírák a földi életnek visszaadták.”

Ugyanúgy mint a három felmentett a zsidó diák, Frankfurter Dávid is ama nép vezetője ölte meg, amely törzset becsürelte; a diák azt válaszolta ki, aki tartózkodása helyén a legfontosabb személyiség volt. S ugyanazokkal a szavakkal, mint Adler, a diák is tettet szimbolikusnak nevezte.

Szimbolikus büntetést!

Ezért a büntetés is csak szimbolikus lehet. A Harmadik Birodalom erkölcsé nem csupán menti az ilyen cselekedetet, hanem egyenesen nemzeti hőstété avatja. A lausannei, párizsi és berlini bírák vádlottaitak felmentették, jöllehet az egyik hazája követőit ölte meg s mind a három évekkel rendelkezett bosszu-érzése csillapítására.

Dávid fölmentése ellen azonban mégis szél valami: a gyilkos saját érzése, hogy vallása alapját megsértette. Ha Dávid mint bölcselkedő és szemlélődő természet, mint kárt nem vallott egyén motívumaiban tisztább is mint elődei, úgy mint vallásos zsidó bűnös, mert bűnösnek érzi magát. Még a legenyhébb büntetés is, mint szimbolikus büntetés bűnhődését inkább jelentené Isten, mint az emberek előtt.

Mert, ahogy a cselekedet és a büntetés ebben az esetben szimbolikusan értendő, úgy az egész pör, mert ez a pör nem egyéb, mint annak a jog és erőszak között folyó harcnak a szimbóluma, ami jelenleg Európát örli.

Ez azonban nem Németország harca, amely mindig jogállam volt, még akkor is, amikor polgárai csak „alattvalók” voltak. A német szellemnek amaz elsőütülése, mely a kortársi világot ma Kant és Beethoven utódaiban éri ez a hidegrázós görös csak beteges epizód; nem ragadott meg mindenkit, mert nem tipikus a német jellemre, amely engedelmes, de nem kegyetlen. Ha a militáns zsidógyűlölet tipikusan német volna, amibe a mult általános antiszemitizmusa fokozódott, úgy már rég kitört volna, hisz a német-zsidók szellemi sikerei nem tegepról dötölődnek. Valóban: a két nép küldetésében van azonosság s ezt senki nem fejezte ki jobban, mint Goethe, aki a szorongatott 1807 napjában a következőket mondta:

Goethe

„Németország semmi, de minden egyes német minden s mégis épp az ellenkezőjét képviseli be. Elszórvá és gyökeret verve tartoztak a németek ugyanúgy, mint a zsidók az egész világon a javak tömegét, ami bennük él, egészében s minden nemzet üdvére kifejleszténi... A németek ugyanúgy, mint a zsidók nem vesztik el a bátorságukat és megmaradnak erős egységben, még akkor is, ha okosabb volna számukra lemondani a hazáról.”

A jogtalanság és a kegyetlenség, úgy ahogy már nem lehet németellenesség, há-

Olvassa el pontosan a szöveget

83

Az ODOLO megakadályozza az erjedő és rothadó folyamatokat a szájban, az ODOLO megszünteti a száj kellemetlen rossz szagát, az ODOLO üdít és élénkít. Az ODOLO védőleg hat fertőzés ellen, tehát nátha, torokfájás, influenza és más hasonló veszélyek esetében. Általánosan ismeretes az ODOLO üdítő hatása hőségben, sportolásnál és testi fáradtságánál.

ODOLO SZÁJVIZ FOGPÉP

83 a tökéletesített ODOLO jelzése, melynek fertőtlenítő hatását nagy mértékben fokozták. Az ODOLO-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kísérletek tudományosan bebizonyították.

rom éve tartja bilincsbén ezt a nagy népet s ahogy ma a németek a vallásokat üldözik, az csak egy része ennek a színjátéknak s a zsidók ismét csak részét jelentik a résznek.

Tizenöt millió

Egy 15 millió főből álló népet, mely a világon és évszázadokon keresztül az emberek becsülését vitva ki, három éve egy álammá emelt német párt részéről a leggyalázatosabb szavak és cselekedetek érik, gyáva fickók gunyolják és köpdösik. Három éve fél millió ebből a népből a jogfosztás, a verés és kirablás, a megölés és végül a törvényes lealacsonyítás szegényének van kitéve egy olyan mozgalom részéről, amely a zsidóságban a bűnikat találta meg egy elviselhetetlen csapás kivédésére.

Egy hallgatag, zsenge fiatalember mindezt látta. Ment nagybátyja, a tisztelretremítő

pap mellett és moccania sem volt szabad, amikor az éretlen kölyök gúnyos kiáltások közepette nagybátyja vörös szakállát megci-bálta. Három évig nézte a fiatal orvostan-hallgató és filozóf, ez a könyörület és gondolkodó természet, hogy népe megbántása, mint fokozódik napról-napra, amellyel vallást és népi érzelmeit következtében a legmélyebb kapcsolatban él.

Ebből az ósregi üldözött népből, a zsidókból a huszadik század fényének közepette Dávid megégy szer főtámadt. Szívének tisztaságát semmi sem igazolja jobban, mint az az elcsodálkozott kérdés, amivel a meggyilkolt felesége a gyilkosság óráján rátekintett: „Hogy tette ezt? Hisz oly jószágosak a szemek!” Dávid azonban az asszony szemébe nézett és válaszolt:

„En zsidó vagyok. Legyen ez elég.” (Vége.)

Kémek és ellenkémek az Intelligence Service szolgálatában

Hogyan dolgozik a világ legnagyobb hírszerző osztálya

London, november 24. Amióta világ a világ, virul a kémkedés és ellenkémkedés. Manapság finoman „hírszerzésnek” nevezik, amelynek lebonyolítására különféle szervezete-eket létesítettek. Vezetőhény áll az angol Intelligence Service, amelynek keletkezése visszanyulik III. Edward korába, amikor ennek a szolgálatnak közgei Olaszországban, Spanyolországban és Franciaországban kiküldtátek II. Edward gyilkosait.

Mai szervezetét Erzsébet uralkodása idején kapta, amikor Angliának kifelé és befelé egyaránt súlyos harcot kellett viselnie. William Walsingham államtitkár vetette meg az Intelligence Service alapját, hogy megfelelő eszközt adjon Erzsébet kezébe a skótok, Stuart Mária, valamint a jezsuitáktól támogatott francia és spanyol királyok ellen. Mint Machiavelli tisztelője, az akkori olasz államcsökkákbán rendkívül fejlett Kémkedési rendszert tanulmányozta, azután Németországba, Svédországba és Franciaországba ment, ughyhogy mire visszatért Angliába, behatón ismerte az európai viszonyokat; kis idő múlva, 1569-ben ki is neveztek Párizsban angol követnek. A vezetése alatt álló követ-ség épületében a véres Bertalan-éjszakán sok protestáns talált menedéket. Erzsébet első minisztere, Cecil 1580-ban visszahívta Walsinghamet és a hírszerző osztály élére állította, amely nem tudott megküzdeni a bel-és külföldi ármányokkal.

Akkoriban Parson irányításával a katolikus-párt azt a tervet dolgozta ki, hogy Stuart Mária koronázzák meg angol királynőnek, menjen férjhez egy spanyol herceghez és hozzák Angliába az inkvizíciót. A cselzővés főszke Parson spanyol-flandriai szemináriumban volt. A hírszerző főnök ekkor abban az időben még újszerű eszközözöz folyamodott: beültette ügynökeit mint hallgatókat a szemináriumba s így egyenesen a cselvetés középpontjából kapta értesüléseit.

Mennél inkább fokozódott az anyol háború veszedelme, mennél inkább fenyegetett az akkor még „Győzhetetlen Armada” angliai expedíciója, annál több ügynököt szerzödtetett Walsingham.

A levéltári adatok szerint az európai fővárosokban hatvan főmegbizottja volt, akik külön-külön tömérdek ügynökkel dolgoztak. Legügyesebb spicijének a Malagában dolgozó Ausley tartotta, aki állandóan a fejével játszott, mert nagybuzgóan küldözte híreit hol gyümölcskosarakba rejtvé, hol boroshordók mélyén és sikerült is a félelmetes Armada elindulását elhatározni, hogy Anglia a hajóhad ellen jobban felkészülhessen. Egy másik spanyolországi megbizottját, Standantól páratlan fontosságú okmányt kapott: a spanyol hajók pontos jegyzékét, kikötőhelyük, személyzetük, felfegyverzésük és utirányuk szabatos felsorolásával. Ez az angolok számára minden meglepetést kizárt. És kétségtelen, hogy az angolok végső diadala, az Armada megsemmisítése és Anglia tengeri hegemoniájának kezdete nagymértékben köszönhető az Intelligence Service munkájának. Walsingham kevéssel az angolok győzelme után meghalt. Alkotása azonban mindmáig egyik legszilárdabb pillére Anglia világuralmának.

— Nem lesz többé kísérleti nyul a kált-ségvetés. Bucuresti-ből jelentik: Lapunk tegnapi számában röviden megemlékeztünk arról a nyilatkozatról, amelyet Cancico pénzügyminiszter adott a sajtó képviselőinek. A pénzügyminiszter az újságírók előtt rámutatott arra, hogy a következő költségvetést pontosan azon mérték szerint fogják összeállítani, amelyet az elmúlt évben közzétett a Monitorul Oficial. Az állam jövőbeni költségvetésének megállapításánál nem fognak újabb kísérletezési területeket teremteni.

ÉAG

Érdekes Resita

... szintén az Astra

... és ...

... mentőségeiről

SELYMEK MÜSELYMEK ...

előirt 0.3 százalék pro ...

... és lelkihibegeknek ...

Uj pecsét az utlevélre

Lehet, hogy ingyen fogják ráütni az utlevélre azt az új pecsétet, melynek minden külföldi utazás előtti beszerzését, a belügyminiszter ur kegyes volt elrendelési. Lehet, hogy ácsorogni sem kell majd az új pecsétért, hanem szó nélkül ráütik az utlevélre az arra illetékesek. Mindez lehetséges, bár nem valószínű, de akár nehezen, akár könnyen, akár ingyen, akár pénzért mérjük majd az új pecsétet, minden képpen súlyosan sérti az új rendszer állampolgári önértékét.

Már maga az is súlyos korlátozás, hogy míg fölünk nyugatabbra öt évre állítják ki az utlevelet, nálunk maximálisan egy évre érvényes utlevelet kaphat az, aki nagyon jól viseli magát, de micsoda logika van abban, hogy az egyszer már keservesen megszerzett utlevelet újra és újra le kell pecsételni minden külföldi ut előtt?

Némely hatóságnak kedve felik abban, hogy úgy kezelje az ország egész lakosságát, mintha mindnyájan szélhámosok, csalók és börtöntöltelékek volnának, vagy legalább is notórius rendetlenkedők. Más tájakon az arra illetékesek tudomásul veszik, hogy az állampolgárok csak egy csekély hányada szerez kihágást elkövetni a rendeletek ellen s ehhez mérten fogalmazzák meg a hivatalos közleményeket. A francia vonatokon minden figyelmeztető tábla ezzel a szóval kezdődik: Kérelem. Nálunk hasonló cédlákok az első szó: Tilos. Párizsban szépen megkérlik az utast, hogy ne köpjön a padlóra és menetközben ne hajoljon ki az ablakon, nálunk mindez szigorúan tilos.

Ez a nüansnyi különbség, amelyben miképpen egy csepp vízben az egész tenger tükrözteti benne foglaltatik, hogy miképpen vélekednek a hivatalok urai a jóra való polgárokról, szülte az új utlevél-rendelést is. Ez az a szellem, amely miatt a moziban minden este mielőtt a fáradt polgár átadhatná magát Greta Garbo szerepülje zavartalan élvezetének, előbb szigorú sorokat vetítenek a vászonra, hogy se ő ne csaljon a mozijeggyel, illetőleg a vígjátalmi adóval, de azt se tűrje el, hogy a jegyszédő, vagy a moztulajdonos köveszen el ilyen az államot megkárosító kihágást.

Ez a szellem az oka annak, hogy a bucaresti villamoson apró plakátokon parancsolják meg az utasoknak, hogy felállítás nélkül váltsa meg azonnal a jegyét és szigorúan nézzen a kulcsz körmére, hogy táskájából frissen tépje ki a jegyet, nehogy valami ócska jegyek elűrésével károsítsa meg a villamos társaságot.

Betűtözi ezt a szellemet ez az új utlevél-rendelés. Persze csak arra jó az egész, hogy delikvenssé alacsonyítsa le az egyenességű tisztességes polgárt, akire majd firkészeve fog ránézni a pecsételő hivatalnok, vajjon miféle turpisságot utazik újra külföldre? Am Teodorescu Traian például, a híres nemzetközi vasúti zsebmetész, a ki a budapesti Strasser fiu társaságában a bécsi gyorson meggyilkolta Farcasanu asszonyt, aligha fog minden újabb üzleti útja előtt a rendőrprefektúrára szaladgálni pecsétért.

Előreláthatólag csak a gyámoltalan és tisztességes emberre vonatkozik ez az új rendelet. Akkor pedig mire jó az egész? Csak éppen gyötörni a külföldre utazókat? Ezt a célt olcsóbban és gyorsabban is el lehetne érni. Alkalmazzanak egy díjbírókat, aki amikor az utlevelet kiadják, mellékeljen az utasnak mindjárt egy egészes barackot a fejére annak jeléül, hogy az élet és így a külföldi utazás is nem csupa passzióból áll. (j. f.)

Ezüst szabályt nyújt át Franco tábornoknak a volt Vasgárda

Bucuresti, november 25. A Capitala című lap hat hasábos címmel nagy cikket közöl arról, hogy Zizi Cantacuzino tábornok a Totul pentru Tara (volt vasgárda) párt elnöke hat alvezérnek kíséretében Spanyolországba utazott, hogy a párt nevében a győzelemre lelkesítő ezüst szabályt adják át Franco tábornoknak.

December 2-án ül össze a nyolcadik panszovjet kongresszus

Moszkva, november 25. December 2-án ül össze Moszkvában a nyolcadik panszovjet kongresszus, amelyen állítólag Sztalin is felszólal és nagyjelentőségű beszédet fog tartani. Sztalin beszédében a spanyol helyzettel is foglalkozni fog.

A Madgearut halállal fenyegető vasgárdisták pere

Brasov, november 25. A brasovi hadbíróság ma kezdte meg az öt legionárius perének tárgyalását, akik néhány hónappal ezelőtt Sinaiban halállal fenyegették meg Madgearut és Luput.

Berlinben rendkívüli felháborodással fogadták Ossietzkynek Nobel-díjjal való kitüntetését

BERLIN, november 25. Vezető német körök rendkívüli módon fel vannak háborodva, hogy a Nobel-békedíjat Ossietzkynek ítéltek oda, akik a hivatalos Németország hazaféltornak tekint. Hir szerint Németország úgy akarja ezt az intézkedést megtorolni, hogy eltöltje a német állampolgárokat arról, hogy Nobel-díjat elfogadjanak.

Csak szűkebbkörű amnesztia lesz december elsején

BUCURESTI, november 25. A december elsején rendezendő egyesületi ünnepekre komoly román egyéniségek mozgalmat indítottak, hogy a feszült külpolitikai helyzetre való tekintettel szélesebb politikai amnesztiát adjanak. A mozgalom élén Iorga professzor áll, aki azt szeretné volna elérni, hogy december elsején a politikai perekben elítélt kisebb-ségeket amnesztiában részesítsék. Ugy látszik azonban a mozgalomnak nem volt még a kívánt sikere. Az igazságügyi minisztériumban ugyanis már meg is kezdték az amnesztiára és kegyelemre előterjesztendő elítéltek névsorának összeállítását. Mint a Capitala című lap értesül, ez alkalommal a király csak szűkebbkörű kegyelmet és amnesztiát fog gyakorolni. Január elseje után azonban, amikor életbe lép az új büntetőtörvénykönyv, szélesebbkörű amnesztiára lehet számítani, mint ahogyan azt az igazságügyi minisztérium a büntetőtörvénykönyv aláírásakor már közölte is a nyilvánossággal.

Oriási siker mellett zajlott le a tegnap esti bemutató a CAPITOL mozgóban.

Benjamino G. GLI és NAGY KATÓ „AVE MARIA”

c. gyönyörű filmje annyira frappirozta a közönséget, hogy sokan már másodszer is megnézték ezt a feledhetetlen filmalkotást.

Krakkóba érkezett Antonescu román külügyminiszter

Nagy katonai és polgári fogadtatást rendeztek a külügyminiszter tiszteletére

Krakkó, november 25. Victor Antonescu román külügyminiszter szerda délelőtt 11 órakor feleségével és kíséretével, valamint a román újságírók egy csoportjával Krakkóba érkezett. Ugyanakkor Tanescu tábornok vezetésével több román tisztből álló katonai küldöttség is megérkezett Krakkóba. Az állomás román nemzeti színnel volt feldisztelve. A városi és katonai hatóságok teljes számban jelentek meg a fogadáson, ahol a kormányt Szembeck külügyi államtitkár és Gnoinszki, a krakkói kerület vajdája képviselték. A fogadtatáson résztvevő Narbut tábornok, kerületi kormányzó, Kaplitzki, Varsó városának elnöke, nagyon sok Lengyelországban élő román személyiség, Diaconescu ezredessel az élükön, valamint az egész krakkói katonai helyőrség tisztikara. A lengyel újságírószervezet helyi tagozata teljes létszámmal vonult ki a román ven-

Több Fényt
Jobb Fényt
Olcsóbb Fényt

TUNGSRAM Fényt!

Huszonötezer olasz katona defilált Horthy előtt

Horthy vasárnap Bécsben is kiszáll, ahol, hivatalosan fogadják.

Róma, november 25. Tegnap délután a Duce Darányi és Kánya magyar miniszterelnökkel, illetőleg külügyminiszterrel egy-órás rendkívül szíves megbeszélést folytattak. A tanácskozásokat ma folytatják. Tegnap este Horthyt az olasz király vacsorán látta vendégül a Savoya-villában.

Egyidejűleg a Stefani tudósító iroda jelenti, hogy Horthy magyar kormányzó tenger-nagy, Victor Emanuel olasz király pedig vezérlőtábornok egyenruhában ma reggel szemlélet tartottak 25 ezer defiláló katona fölött. A két államfő a királyi tribünről szemlélték a felvonulást. A tribünön foglalt helyet az olasz királyné és Mária királyi hercegnő is. Tízezrekre menő tömeg éljenezte Horthy magyar kormányzót és Victor Emanuel olasz királyt.

Bécsi jelentés szerint Horthy magyar kormányzó Olaszországból való visszatérése után vasárnap ki fog szállni Bécsben, ahol Miklas osztrák köztársasági elnök hivatalosan fogadni fogja. Vasárnap este a köztársasági elnök a Schönbrunn-kastélyban fogadtatást rendez Horthy tiszteletére, hétfőn pedig a magyar kormányzó részt fog venni a bécsi Opera díszelőadásán.

Huszonégy millió lej kártérítés a cotroceni katasztrófa áldozatainak

Bucuresti, november 25. Szerdán délután három órakor a bucaresti tábla ítéletet hirdetett a cotroceni tömegkatasztrófa ügyében. A táblai tanács elnöke a következő ítéletet olvasta fel:

„A tábla felmentette Vasilescu alpolgármestert és Roger Bolomeit, a város építészeti hivatalának vezetőjét, akiket a törvényszék egy-egy évi börtönrre ítét. Ionescu büntetését hat hónapra egy és félév, Caciopét pedig nyolc hónapra szintén egy és félév börtönrre eméte. Elutasította Marin Drutu és Bluménfel vállalkozók, valamint Cozian mérnök fellebbezését és egyéves elítélésüket helybenhagyta. A táblai ítélet szerint a város 24 millió lej kártérítési összeget köteles kifizetni az áldozatoknak.

— A középsikolák új programja. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztériumban tegnap Anghelescu doktor elnökletével a liceum és gimnáziumi igazgatók ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy jövő év épriliséig a gimnáziumok és liceumok teoretikus programja csak félénapos legyen, egy-egy tanóra pedig 50 perc lesz. Ebben az értelemben ma kiküldték a megfelelő körrendeletet az összes iskolákhoz.

St. Zweig:

Maria Antoinette

két kötet. Prop. kiadás. 570 lap, füzve 99 lej LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvétellel.

“OLLA” GUMMI

Crystallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett súlyos utánzatokat.

Gyár

), francia, an- LEPAGE-nál a Lepage-tól, et érdekli.

SPORT

Auert két hónapra, Strazsat 15 napra függesztette fel a Nemzeti Bajnokság Bizottsága

Zöldasztalmán vésztett a carei Victoria

Bucuresti, november 25. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság Bizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott a vasárnapi mérkőzéseken történt incidensekkel. A CFR—Victoria mérkőzésen történt személyi „nézeteltérések”-ért Auer CFR játékjogát két hónapra, Straja Victoria játékjogát tizenöt napra függesztették fel. Ugyanezen ülésen Bartha CAO játékost két hónapra, Kohlt Chinezul ugyancsak két hónapra tiltották le.

A bizottság foglalkozott a simerial CFR óvásával is és annak helyt adva a carei Victoria által megnyert mérkőzés eredményét megsemmisítette és azt a CFR javára igazolta.

Egyre fejlődik a timisoarai Kadma

A timisoarai sporthirlapírók sporttüneményén zajos sikerrel szerepelt a Kadima gárdája

Timisoara, november 25. Néhány héttel ezelőtt hírt adtunk a timisoarai Kadima örvendetes fellendüléséről. Ez a fejlődési folyamat az egyesületben az utóbbi időkben csak állandóan fokozódik, amint az az egyesületnek legutóbbi szerepléséből megállapítható.

A timisoarai sporthirlapírók ugyanis mult vasárnap a Városi Színházban propaganda sporttüneményt rendeztek, amelyen a Kadima népes gárdájával vett részt. Az ünnepély programján női és férfi torna, ritmikus torna, vívás, birkózás és ökölvívás szerepelt. Az ünnepély célja volt ezen sportágak népszerűsítése, ezt a célt a rendezőség el is érte annál is inkább, mert a város sportszerető közönsége zsúfolásig töltötte meg a színház nézőterét.

A sporthirlapírók felkérésére a Kadima férfi és női tornászcsapata is szerepelt. A férfi tornászcsapat precizen végzett szabaddalmozgású gyakorlatokat. Ugyancsak nagy sikert aratott az egyesület női tornászai, ritmikus és akrobatikus gyakorlatokkal. Majd a Kadima válogatott szer-tornászai mutatták be tudásukat. Szer-tornában szerepelt az UDR gárdája is. A Kadima teljesítménye a közönség és sajtó egyhangú elismerését vívta és érdemelte ki.

Megemlítendőnek tartjuk, hogy bár a helybeli zsidó liceum tornaterme kizárólag a Kadima rendelkezésére áll, az egyesület számos csoportjának gyakorlataira kevéssé bizonyult. Az egyesületnek ugyanis három tornacsoportja működik és pedig: férfi, női és ritmikus csoport. Az asztalitenisz és ökölvívás kultiválására az egyesület külön helyiségről kellett gondoskodjon.

Végül megemlítendőnek tartjuk, hogy az egyesület futballcsapata most fejezte be őszi bajnoki idényét. A csapat kilenc mérkőzést játszott, melyek közül egyet veszített és egy eldöntetlenül végződött. A csapat, amely csoportjában az első helyen áll, a timisoarai kerület II osztályában játszik, de figyelembe véve a timisoarai futballsport fejlett fokát, továbbá az I és II osztályú élcapatok közötti csekély minőségbeli különbséget, a timisoarai második osztály megfelel bármely transilvániai város első osztályának.

A Kadima sokoldalú aktivitása és a tömeg-sport fejlesztése kerüli sikereiért (az egyesületnek több mint négyszáz aktív sportolója van) dicseendő és követendő példaként állhat Transilvánia zsidó sportegyesületei előtt.

A BRASOVI IVRIA asztalitenisz szakosztálya tizéves jubileuma alkalmával Vágó András emlékkupaversenyt rendez december hó 13-án a brasovai árvaházuccai hitközségi tanácsteremben, melyre a versenyszabályait már szétküldötte az érdekelt egyesületeknek. A verseny szabályaira még visszatérünk.

Még nincs lezárva a Ciurel-ügy. Bucurestiből jelentik: A Juventus—Venus mérkőzésből kifolyólag, mint azt már megírtuk, a Venus kérésére eljárás indult a mérkőzés vezetője, a cluji Ciurel dr ellen. Az ügyvel ismét foglalkozott az illetékes bizottság, döntést azonban nem hoztak és annak tárgyalását későbbre halasztották.

Francia és belga turára megy a CAO-Crisana végyei. Oradeáról jelentik: A CAO-Crisana vegyes turára indul. Az oradeai vegyes csapat Franciaországban és Belgiumban fog több mérkőzést játszani.

Asztaliteniszversenyt rendez a cluji Kolping. A cluji Kolping sportegyesület november 27 és 28-án asztaliteniszversenyt rendez, amelyen az összes cluji játékosok indulnak. A versenyen résztvesznek a Haggibbor játékosai is, akik a legutóbbi bucaresti kupaversenyen részben betegség, részben egyéb akadályok miatt nem indulhattak.

Owens — filmszilag. Newyorkból jelentik: Owens Jesse, négyszeres néger olimpiai bajnok, Hollywoodban szerződést írt alá, amelynek értelmében az olimpiai bajnok filmezni fog. Owens egyetlen filmben való szereplésért 50.000 dollárt kap.

Huszeztér lej segélyt kap Bodola. Bucurestiből jelentik: A futballszövetség Bodolának, aki a Victoria—CAO mérkőzésen súlyosabb természetű sérülést szenvedett, huszeztér lej segélyt szavazott meg, hogy ezen összeg segítségével Budapestre utazzék, ahol gyógykezeltesse magát.

Lemondott a cseh labdarugószövetség főtáskára. Prágából jelentik: Petru, a cseh labdarugószövetség főtáskára beadta lemondását. Petru azért válik meg tiszttségétől, amelyet évekig töltött be közmegelegedéssre, mert sportvezetője lesz a prágai Narodni Politika című napilapnak.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

November 30. hétfőn este: Paul Baratov dr. jiddis színházát mutatkozása a Davila Színházban

Paul Baratov dr jiddis színházát november 30-án, hétfő este 9 órai kezdettel tartja első cluji bemutatkozó előadását a Davila Színházban. A világhírű jiddis színész legnagyobb, megdöbbentő erejű drámai alakításában lép először a cluji színházjáró zsidó közönség elé. Strindberg klasszikus drámája, Der Vater, Az apa címszerepét játssza ez a kivételes, ősi drámai színész. Baratov dr éveik jászott Piscator ber-

lini színházában és a zseniális rendező alatt fejlődött korunk leggigantikusabb interpretátorává. Néhány esztendővel ezelőtt, budapesti vendégszereplése alkalmával a magyar színikritika a jiddis Beregi Oszkárnak címezte.

Paul Baratov dr minden alakítása felejthetetlen élményt jelent. Az emberi fájdalom és öröm összes hurjain játszik isteni megihletettséggel. Legutóbbi bucaresti vendégszerepléséről a román színikritika (Dimineața, Zorile, Adeverul, Universal, stb.) lelkesen ünnepelte a világirodalom klasszikus műveinek jiddis megszólaltatóját. Lány, zengő, hajlékony jiddis nyelvezet és emberiség örök szépségeit és problémáit tolmácsolja.

Baratov dr husztágu társulatában a legkittünőbb jiddis színészek foglalnak helyet.

A társulat kedd délután 5 órakor Eikele Masik, kedd este Ernst Toller világhírű Hinkemann-ját, szerda este Ec Hádász, Gordin bájos vígjátékát, csütörtök délután Sómá Jiszruel és csütörtök este bucsuzóul Jom Hádin című drámát játssza.

Jegyeket a megnyilvánuló érdeklődésre való tekintettel a színház pénztára árusít elővételben.

Clujról a társulat Oradeara utazik, ahol a Regina Maria Színházban fog vendégszerepelni.

A ROMAN OPERA MÜSORA

Péntek, november 27: Cigánybáró. (Emil Marinescu a bucaresti Opera tenorjával.) Szombat, november 28: Rigoletto. (Iskolai matiné.)

Vasárnap, november 29 (este): Traviata. (Pia Igy szopránnal.)

Hétfő, november 30: Szimfónikus hangverseny. Santaliguido zongoraművész.)

Szerda, december 2: M. Butterfly. (Pia Igy szopránnal.)

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Halálbrigád. Drámai erejű, csodálatosan művészi film az idegenlégó életéről. Rohanó tempó, lenyűgöző látványok, izgalmas, bővelkedő mese. A főszerepekben négy sztár: Ronald Colman, Claudette Colbert, Victor McLaglen, Rosalind Russell és 10.000 szereplő. Németül beszéző világsiker. Rendezte: Frank Lloyd. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhírű.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Csodaműsor román és magyar feliratokkal: I. Ali Baba és a 40 rabló. 1001 éjszaka meséje. Fritz Kortner, Anna May Wong. II. Anniról az egész világ beszél. Büntügyi dráma. Edmund Robinson. III. Híradó. Helyiárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

RÁDIÓ MÜSOR

Csütörtök, november 26.

Bucuresti. 6.30: Torna, zene, szakelőadás, orvosi tanácsadó. 13.15: Déli zene. 14.30: Hangverseny. 18: Corologos jazz, előadás, irodalmi negyedóra. 20.20: Rossini: I és II négyes. 21.15: Filharmónikusok Molinari vezényletével.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.15: Felolva-

Ideges és nyugtalan emberek korszaka

A ma embere beteg, idegbeállította a gyors tempó, a gyors evés, a gyors futás, a le nem maradás, amely lassanként felőrli az idegeket és különböző megbetegedések sorozatát teremt meg.

Az emberiségnek vissza kell térnie a természethez, ahova őt ősi ösztöne köti, de a mai civilizáció felhasználásával. Az egész kultúremberiség napról-napra mind jobban kezdi felismerni, hogy az élő növényekben oly csodálatos bőségben adja meg a természet gyógyható anyagát, hogy azt soha semmiféle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Most a legujabban is egy élő növényben fedezték fel Amerikában azt a világhírű gyógyszert, amelyből a Gastro D. készül, amelyet az emberiség 5 világ részben megváltóként fogadott. Itt a természet teremt hatalmas csodájával állunk szemben. Emberek, kik 10—15 éve szenvednek gyógyíthatatlannak hitt gyomor-, bél-, epe-, vese- és májmebetegedésekben, rövid pár heti kúra után teljesen meggyógyultak és ma mint munkaképes emberek ismét meg tudják keresni napi kenyerüket.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

sás. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. — 17.45: Hírek, előadás. 18.30: Szonáta est. — 19.15: Hanglemezek. 20.20: Hangjáték. 23: Hírek. 23.20: Dalárdák. 24: Olasznyelvi előadás, tánclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18: Hanglemezek. 19.15: Előadás, angol nyelvel. 20.20: Katonazene. 21.40: Hírek. Balalajkazené.

Bécs. 8.25: Könyvü lemezek. 11.50: Citera-lemezek. 17.05: Lemezek. 18.25: Dal- és ária-est. 22.30: Kétemény zenével. 24.10: Jazz zene.

קנה מיד עמיתך !!!

Wális	B	Modern
Ebedis	H	Elegáns
Venyha	T	Mas v
Iroda	O	Tartós
Kombinált	R	Olcsó

mindennemű tömegcikk és épületmunkálatok csak az Iclodi Tora Im Derech Erec műasztalosságánál. Cim: TAMPIARIA T. I. D. E. ICLOD, jud. Somes.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Házvezetőni állást keres jólléző zsidó nő rituális háztartásban. Cim: Guttman, Str. Barfju 12. Hátul az eneleten.

Keresk vallásos, szerénygényű, munkabíró zsidó nőt, aki a főzéshez is ért. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegre a kiadóba kérek.

Keresk megvételre jókarban levő zongorát. Cimeket a kiadóba kérek.

Nagyobb városban élő, másfélmillió lej vagyonnal és havi 25—30.000 lej jövedelmet hajtó gyárral rendelkező fiatalember feltételül jövevényessü és műveit feleséget keres 600.000 lej hozománnyal. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Munkaszerető zsidó nő, jól főz, állást keres mint házvezetőnő vagy szakácsnő vidékre is. Schwartz Malvin, Str. Dragalina 1. Tg-Mures.

Fiatall magános zsidónő, ki a varráshoz is ért háztartás vezetését vállalná. Vidékre is megy. Schwartz, Cluj, Str. Saguna 7.

Gyakorlott gépirónő elvállal mindentféle gépirási munkát, másolást, stb. Megkereséseket a kiadóhivatálba kér „Gyors és pontos munka” jellegre.

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG. nezz meg

SZEKELY és IRETI

bürogyár r.t. állandó kiállítás

BUCURESTI TG-MUREŞ

Facile locușu
MUNĂSĂGARA MUMBLĂȘU MEG-
ZOTTUNHAT EREDETI RAZAIHUAL

CSÜTÖRTÖK, 1936. NOVEMBER 26.

Radi

Cons

Er

az éj

Ezek a sorok mint magam, nu egy furca percesik a világjörg mintha mondjuk ad egy jalkidő, a mire körül nélt.

Ilyen különleg az a kis pincér, bejött a Jenei-fenyő nagyon éjszaka tejes kocsi már hár szertartásuk caseprók már jess kanadéroba ésaiba. A város nlan bélyegét visé „tegnapi”; meglé nem azért van az Mondom, ülünk neszelésben, miko cé (nyári vendé len. facér, mint k tetetes szakéttbe kszá barna nad talom, ez nem és korpadt colib az asztalunknál tét teszi: „En tyu... Akinek nrirel egy retten li (mentésre) és ki nyenesedve vé ő: perc mulva n sult kolbászt, e voltak közöttünk o babogár-gyjűt e kszra birni az n. pebe rá erre lotta, hogy e indeműt me zolt. Megetté s: re ellúnt. M őrségre valami it van, valaki felak be... „Szabó And mondotta a kom halott fényképét. Edes istenem, szomorú, szótlan.

Volt egy egy mst kimaradám hogy a „profess deliriumban meg gyarul. A profess kémiai laborató Azért mondom k jól értsük meg e lagon más nyelve csak északi néme Saját bevallása s ivott meg napon mint egy öreg n furca szokása szár-bajuszát a l nél a legvésezebb mondotta: „az id villogtatta a baj vérbefagyaszóbb minj Jupiter ton gulatában. Sokat hogy is tudunk hogy a legsörny mikus alkoholizm megszólalt magye aki azt követelte

Van emberek

ka
beállítottasága
és, a gyors futás, a
lassanként felőrlő a
betegedések soro-

a kell térnie a ter-
osztóna köti, de a
lásával. Az egész
napra mind jobban
az élő növényekben
adja meg a termé-
hogy azt soha sem-
pótolni nem tudja

egy élő növényben
azt a világhírű
Gastro D. készült a
világrészben meg-
természet teremtő-
nk szemben. Embe-
nevednek gyógyitha-
bél-, epe-, vese- és
rövid pár heti kura
gyullak és ma mint
német meg tudják ke-

z ország minden
rogériájában, vagy
30 lej utánvét mel-
tartárában Bucuresti,

13.30: Hírek. 14.30:

17.15: Előadás. —

20: Szonáta est. —

23: Hangjáték. 23:

24: Olasznyelvű elő-

Hírek.

25: Hírek. 19.15: Elő-

20.20: Katonazené.

zene.

25: Hírek. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

zene. 11.50: Citera-

18.25: Dal- és ária-

zenével. 24.10: Jazz

zene.

HIREK

Radio
Columbia
Ingelen
1937. ty.
Constructio-
nál Plata Unirii 31. Telefon: 93.

Emberek
az éjszakában

Ezek a sorok annak íródnak, aki úgy, mint magam, megőrzi egy villanást, egy-egy furcsa perc emlékét, mely épügy be- esik a világjogorogató tiokzatos vermébe, mintha mondjuk Bilbao uccáján felsza- lúd egy jaskiállítás, valakit golyó talál, de mire körül nézel, azt sem tudod ki ki- állított.

Ilyen különlegesnek ható jaskiállítás volt az a kis pincér, aki egy furcsa éjszakán bejött a Jenei-féle kocsmába. Na nem is nagyon éjszaka volt, mondhatni nappal, a feles kocsi már javában teljesítették fe- hér szerartásukat a kapuk mélyén, az uccaseprők már beleseperék a port a te- jezes kandérokba és a lacikonyhások katta- raiba. A város már ébredt, de csálhatat- lan bélyeget visel ilyenkor mindenki, aki „tegnapi”; meglátszik az messziről, hogy nem azért van az uccán, mert korán kell. Mondom, ülünk a kocsmában a hajnali neszelésben, mikor bejön ez a nyári pin- cér (nyári vendéglőkben az a té- len, facér, mint kiderült). Bejön egy ret- tetetes szakértben, (egyetlen ruhájá- ra) barna nadrágot viselt, (pedig ugy- nem, ez nem is divat), foltos cipőben és korpadt coliban. Betáborog, megáll az asztalunknál és a következő bejelen- tés teszi: „En vagyok az egerek kirá- lya... Akinek nem tetszik... (azaz) ré- szel egy rettenetes gorombát, az előbbi ki- mentésre) és 130 centiméter hosszában ki- nyenesedve vérbefagyasztóan néz ránk. Öt perc múlva megszelídülve eszegette a sült kolbászt, amivel megvendégeltük. Voltak közöttünk olyan művész- lelkek, a labogár-gyűjtők, akik szerették volna aásra bírn az egerek királyát, mégis, a sebbe rá erre a különös körütra, mert ottta, hogy több helyen is elmondotta mindenütt megvendégelték... de nem szolt. Megette a sült kolbászt és egy- re ellúnt. Másnap felmentünk a rend- őrségre valami ügyben. Nagy lótas-futás van, valaki felakasztotta magát a Hó- já- ba. „Szabó András állástalan pincér” — mondotta a komiszár és megmutatta a halott fényképét.

Édes istenem, ráismertem az egerek szomorú, szótlán királyára.

Volt egy egy másik éjszaka, hogy is- mit kimaradtam és akkor értem meg hogy a „professzor ur”, aki mint hallom, deliriumban meghalt — megszólalt ma- gyarul. A professzor ur ugyanis német és kémiai laboratóriuma volt itt, helyben. Azért mondom külön, hogy német, hogy jól értsük meg egymást. Fajnémet, a vi- lágban más nyelven meg sem szólalt volna, csak északi német dialektusban beszélt. Saját bevallása szerint két liter konyakot ivott meg naponta. Olyan jámbor volt, mint egy öreg német karosszék, de az a furcsa szokása volt, hogy Vilmos csá- szár-bajuszt a legjámborabb kifejezések- nél a legveszélyesebben mozgatta. Például ezt mondotta: „az idén korán lesz tavasz” és villogtatta a bajuszt, forgatta szemét, vérbefagyasztóbb grimaszokat vágott, mint Jupiter tonans a legtonansabb han- gulatában. Sokat neveltünk szegényen, ő, hogy is tudunk nevetni, mikor tuduk, hogy a legszörnyűbb halál felé rohan kó- mikus alkoholizmusával. Hát még mikor megszólalt magyarul! Az erős pánnémet, aki azt követelte, hogy az egész világ ta-

nuljon meg németül. Az úgy történt, hogy könyökével betört egy ablakot.

— Kétszáz lej az ablak — mondotta a vendéglős.

Oda sem figyelt, ment boldog bódulat- ban kifelé.

— Ide a kabátot — mondotta erőlyesen a vendéglős.

Ekkor ő, ak csak vészesen és csak né- metül mondott szelid dolgokat, most ki- derült arccal felénk fordult és így szolt:

— A kabát! Számszányadisten!

Azzal büszkén elment, a biztos halálba menők derüs lázadosásával. Mint mon- dom, meg is halt nemsokára, deliriumban, ami nem szép halál ugyan, de van sok olyan nyugodt élet, ami ennél sokkal víz- szalasztóbb. (—fás)

— Uj rendelet a külföldön tanuló diákok valuta igénylésére. Bucurestiből jelentik: A külföldön tanuló diákok valuta igénylési ke- réseit ezentul a közoktatásügyi miniszte- riumhoz kell címezni, amely dönteni fog ar- ró, hogy az illető diák megérdemi-e a va- lutát vagy nem. Innen a kérvényt az ipar- ügyi minisztérium megfelelő osztályához utalják át, amely dönteni fog az összeg mennyiségéről.

— Eltávolították Bem tábornok emléktá- bláját a Banca Centrala épületéről. Bem József tábornoknak, az 1848-as szabadságharc lengyel származású hősenek emléktáblája a Banca Centrala Regina Maria uti házán volt. Az emléktábla azt örökíti meg, hogy Bem József Clujra való bevonulása után ebben a házban, mely egykor a Teleyk grókok tulaj- donát képezte, szállt meg. Ma délelőtt az emléktáblát hatósági közbelepésre eltávolí- tották.

— DR NAHUM GOLDMANN ARDEALI LÁTOGATÁSÁNAK PROGRAMJA. Mint már többször jelentette az Uj Kelet, dr Nahum Goldmann, a Zsidó Világkongressz- szus párizsi végrehajtóbizottságának elnö- ke és a Jewish Agency népszövetségi fő- megbízottja a hét végén Ardealba érkezik és az ország egész nagyobb zsidó centrumai- ban tesz látogatást. Dr Goldmann méltó fogadtatására nagyszabású előkészületeket tesznek a zsidó testületet vezetői. A nagy zsidó diplomata ardeali látogatásának első állomása Oradea lesz, ahova november 27-én, pénteken érkezik meg és szombat este „A zsidó sors” címmel tart nagyszá- bású előadást, amelyben a zsidó nép álta- lános világ helyzetét és ezzel összefüggően a zsidó világkongresszus történelmi hiva- tását fogja ismertetni. November 29-én, vasárnap reggel érkezik Clujra és dé- lelőtt 10 órakor a Capitol mozgóban fog előadást tartani. Clujról Bucurestibe utaz- zik, ahol mint genfi diplomata kormány- részről is méltó fogadtatásban fog része- sülni, sőt valószínűleg az uralkodó is ki- hallgatáson fogja fogadni. Bucurestiből Ti- misoarara utazik dr Goldmann, ahol de- cember 3-án tart előadást.

30%-OS
megtakarítást
eszközöl,
ha női és lányka, valamint szövet-
szükségeit az ujjonnan megnyit
„FEMINA”
áruházban szerzi be. CLUJ, Str.
Memorandului 1.

— Megkerült az Ismir-Bagdad között el-
tűnt repülőgép. Kairóból jelentik: Hirt ad-
tunk arról, hogy az Ismir-Bagdad között
közlekedő utasszállító repülőgép eltűnt. A
repülőgép megkerült most Raszinak község
mellett, ahol kényserlerzállást végzett. A
gép öt utasa sértetlen maradt.

— Február 20-ra halasztották a tanárok
capacitate vizsgát. Bucurestiből jelentik: A
közoktatásügyi miniszter a középiskolai ta-
nárok capacitate vizsgáját január 20-ról
február 20-ra halasztották. Ugyanakkor el-
határozták, hogy tanárok részére Iasiban,
tanárnők részére pedig Clujon tartják a
vizsgát, mert az elszállásolási viszonyok nem
engedik meg, hogy mind a két vizsgát egy
helyen tartsák.

Anok 75%-a SZÉKREKEDÉSBEN szenved!
A nők legnagyobb része fejfájásban, idegességben, étvágy-
talanságban, sápadtságban szenved, azonkívül igen
gyakran pattanások és foltos az arcuk. E jelenségek oka
legtöbbször az idült székrekedésben keresendő. A székre-
kedés okozza mindezen fájdalmakat és kellemetlenségeket,
azt kell megszüntetni, hogy kisérső jelenségei elmúljanak.
Az Artin dragét — dacára annak, hogy a nők
nem szívesen vesznek orvosságot — még a leg-
kényesebbek is szívesen szedik. Az Artin
hatása biztos és enyhe, nem okoz görcsöket,
a beleket rendes működésre ösztönzi, a kiürü-
lés teljes. A rendes bélműködés visszatértevel
megszűnnek a kellemetlen tünetek. Szedjen
Artint, a modern hashajtót, a nők hashajtóját.

Artin
A DR. WANDER ÜZEMEK KESZÍTMÉNYE.

— Fagyhullám öntötte el Görögországot.
Athénből jelentik: Görögországot tegnap erő-
teljes fagyhullám öntötte el. Szalonikiben és
a macedóniai hegyekben bőségesen havazott.
Athénben a hó tíz centiméter magas.

— Huszonégy vadászt öltek meg gond-
alanságból Amerikában az idei vadászszezon-
ban. Newyorkból jelentik: Az amerikai va-
dász szezon eddigi mérlege rendkívül tragikus.
A vadász szezon alatt gondatlanságból 24 va-
dászt öltek meg a puskagolyók és 66 vadász
szenvedett súlyos sebesüléseket.

Fejfájás
ELLEN
NEURALGINE
JURIST

— Súlyos vasuti katasztrófa Északaméri-
kában. Csikágóból jelentik: A Chicago-
Milwaukee-i vonalon tegnap két gyorsvonat
összeütközött. Az összeütközésnek 17 halottja
és 75 sebesültje van.

— Megítélte a tábla Horowitz Beer kár-
térítési igényét az állam ellen. Az 1927-es
antiszemita zavargások során a tüntetők su-
lyosan bántalmazták Horowitz Beer zsidó
aggyasztán, aki az elszenvetted vers követ-
keztében megvakult. Azóta — kilenc éve —
Horowitz Beer azért pereskedik, hogy elvesz-
tett szemévilágért az állam kártérítést ad-
jon. Hosszas huza-vona után került ma a
cluji tábla elé a per, ahol Horowitz Beer
képviselőiben dr Salamon Ignác ügyvéd je-
lent meg. A tábla elutasította a keresetnek
a cluji városi tanácsra vonatkozó követelé-
sét, de elvben elfogadta az állammal szem-
ben támasztott követelését és utasította a
törvényszéket, hogy a kártérítési összeget
állapítsa meg.

— Péter Rózsa mesédélutánja a rádióban.
November 28-án, szombaton délután itteni
időszámítás szerint negyedhat órakor a rádió
mesédélutánján ismerős névvel találkozunk.
A Clujról elszármazott népszerű meseíró,
Péter Rózsa három kis meséjét olvassák fel.
Péter Rózsa meseíró több pesti újság
meseorvatvezetője.

— A Cristal Palace igazgatósága f. hó
29-én, vasárnap délután rendezi legközelebbi
KKL teadélutánját, mely alkalomból a szü-
netekben nagyszériú műsorról fogja a közön-
séget szórakoztatni. Ugyancsak ezen tea ke-
retében fog bemutatni modern táncokat
Feuerwerker Klára cluji táncanáró és ta-
nitánya, Blau Arien Baba kis művésznő
fog táncokat lejteni.

— Pusztító vihar Máltában. Máltából je-
lentik: A Máltában dühögő hatalmas vihar
miatt husz brit” repülőgép súlyos sérülése-
ket szenvedett. Két pilóta megsebesült, há-
rom hangár elpusztult.

Ma este Fanny Jutter jiddis
előadóművésznő az Újságíró-
klubban

Ma, csütörtökön este Fanny Jutter jiddis
előadóművésznő jiddis és héber nép- és mű-
dalokat énekel az Újságíróklubban. A kitűnő
előadóművésznő stílusos előadásával, iskolá-
zott hangjával a világvárosok jiddis szim-
padjain fényes sikereket aratott. Fanny Jut-
ter a világhírű varsói zsidó komponista, Z.
Snéjer és a bucuresti Zeneakadémia tanára,
Enrico Pergola tanítványa. A fémjelzett elő-
adóművésznő koncertjére ezuton hívja fel az
érdeklődők figyelmét az Újságíróklub ren-
dezősége.

— Pauker Anna és bűntársainak felleb-
viteli pere. Bucurestiből jelentik: A bucu-
resti legfelsőbb katonai bíróság ma tárgyalja
a Craiovában elítélt Anna Pauker és 19
antifasiszta társának fellebbviteli tárgyalá-
sát. A perrendtartás értelmében a fellebbezők
nincsenek jelen. A védők a fellebbezés fő
okául azt hozták föl, hogy a craiovai tár-
gyalásról kizárták a nyilvánosságot. A tár-
gyalás még nem fejeződött be.

— A Goldmark Filharmoniai Társaság ve-
zetősége felkéri tagjait, hogy a ma este 9
órai összejövetél teljes számban megjelenni
szíveskedjenek.

— Tovább tart a hideg. Bucurestiből jelen-
tik: A fővárosban és Munténiában a hőmér-
séklet továbbra is alacsony. Ma reggel Bu-
curestiben 5 fok volt 0. alatt, Buzauban mi-
nusz 3 fok, Galatiban minusz 6, Chisineuban
pedig minusz 5.

— Agyvértódlás, szivszorongás, nehéz lég-
zés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehan-
goltóság, álmatlanság, gyengeségi állapotok,
munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható
természetes „Ferenc József” keserűvíz hasz-
nálata által igen sokszor gyorsan megszün-
tethetők. Az orvosok ajánlják.

— Londonferry lord beszámolt Baldwinnek
romániai utjáról. Londonból jelentik: Lon-
donderry lord, aki nemrégiben látogatást tett
Németországban és Romániában, ma kihall-
gatáson jelent meg Baldwin miniszterelnök-
nél, akinek beszámolt utjának impresszióiról.

— Ujabb három német állampolgárt tar-
tóztattak le Oroszországban. Berlinből jelen-
tik: A Deutsche Nachrichtenbüro jelenti
Moszkvából, hogy Oroszországban ujabbán
ujra három német állampolgárt tartóztattak le
és pedig Friedrich Boeschherz és Reinhold
Schindler mechanikusokat, valamint Heinrich
Schäffer művészt.

— Kimentették a malomárkból az öngyül-
kos cselédányt. Bandi Katica 22 éves cseléd-
lány ma reggel 6 óra tájban öngyilkossági
szándékból a Romei uccában a malomárók
vizébe vetette magát. Az arra haladó áró-
kelők észrevették a lányt, aki közben meg-
bánta tettét és sikoltozni kezdett segítséget
kérve. A járőrök kihúzták a lányt, aki
ezután gyalog hazament.

— Halálbrigád. (A Royal-slagermozgó új
filmje). Frank Lloyd rendezte az idegenlégió
életéről szóló drámai erejű, csodálatosan
művészi filmet. A sivatag és a homokhegyek
között lezajló cselekmény olyan felejthet-
lenül szép és plasztikus, mint egy mesebeli
utazás. Négy sztár áll a rohanó tempójá-
ban, lenyűgöző, látványos gazdag, izgal-
mokban bővelkedő mese középpontjában.
Claudette Colbert Mademoiselle Cigarette sze-
mélyében élete egyik legmegragzóbb alakítá-
sát nyújtja. Csupa titok, szenvedély, kaland,
szerelem és humor. Partnerei Ronald Col-
man, Victor MacLangen és Rosalind Russell
játékstílusa szintén magasan tulemelkedik az
átlagfilmek színvonalán. A Halálbrigád egy
rendkívüli látványosság, mely messze maga
mögött hagyja az eddigi légiós filmeket.

UJ KELET Legújabb hírek

Madridot teljesen össze akarják rombolni a felkelők

A spanyol kormány csapatok az összes frontokon élénk harci tevékenységbe kezdtek

A Havas távirati ügynökség jelenti Madridból, hogy Estepona közelében látni vétek egy megrongálódott cirkálót, amelyről azt gyanítják, hogy azonos az Almirante Cerverával, a felkelők legerősebb cirkálójával. Ugyancsak

a Havas jelenti, hogy a kormány csapatok élénk működést fejtenek ki a Madridon kívül eső frontokon.

A jelentés szerint megtámadták az Escorialt és beszűkítéssel kisebb-nagyobb mértékben előre jutottak. Állítólag az Aranjuez-Madrid közötti uton visszaverték a kormány csapatok támadását. A felkelő csapatok vezetői a kormány csapatok támadásait egyszerű csapdának tekintik, hogy a felkelő csapatok hagyják el a madridi frontot és más körzethez vonuljanak.

Egyébként a Havas távirati ügynökség tegnap estig nem kapott hivatalos megerősítést arról, hogy Oviedót a kormány csapatok elfoglalták volna.

A Havas malajai jelentése szerint a felkelő-repülőgépek tegnap bombázták Malagát anélkül, hogy különösebb kárt okozhattak volna. A kormány léghajóit tüzérosztályai kényszerítették a felkelő-repülőgépek, hogy nagy magasságba emelkedjenek. Barrio körzetben egy felkelő-támadást visszavertek a kormány csapatok és egy egész mór osztagot megzsidáltak.

Kiújultak a harcok Madrid körül

A főváros védőbizottságának jelentése szerint a tüzérési harcok és gyalogsági összecsapások a tegnapi nap folyamán Madrid egész frontján tartottak. Nagyon sok helyen a köztársaságiak előrenyomultak és kedvező állásokat foglaltak el.

Az ellenség néhány esetben megkísérelte, hogy megerősítéseket hozzon az egyetlen várba, ahol a támadókat körülzárták, a tüzérési és gépfegyverbeavatkozások azonban ezeket a kísérleteket megghiúsították.

Reggel a felkelők újra bombázták a várost. A bombázás több emberáldozatot követelt.

A Havas egyidejű jelentése szerint a főváros rendőrhatalmával széleskörű nemzeti szocialista kémszervezetet leplezték le és rengeteg puskát és muniációt koboztak el.

Miután Németország a diplomáciai kapcsolatokat a spanyol kormánnyal megszakította, a követiség épületét és a német katonai iskolát a köztársasági hatóságok céljaira lefoglalták.

Tengeri támadás készül Valencia és Barcelona ellen?

A felkelő csapatok jelentése szerint a kormány csapatok Santander körzetben való támadását visszaverték. A madridi fronton a felkelők megerősítették állásukat, a közeljövőben megindítandó támadásaik érdekében. Andaluziában az ellenséget visszavetették, miközben nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

A teneriffai rádió jelentése azt adja hírül, hogy

a burgosi kormány hadihajói Barcelona kikötőjéhez közel elfogtak egy norvég hajót, amelyen muniációt szállítottak a kormány csapatok részére.

A felkelők flottája feltartóztatott egy görög hajót is, amely muniációt akart szállítani Ceutába. Ugyanez a rádióállomás jelenti, hogy

közlebről tengeri támadás van készül-
lőben Valencia és Barcelona ellen.

Gijon kikötőt megfigyelés alatt tartják a felkelők. Felkelő-jelentés szerint Miaja tábornokot elmozdították állásából az anarchisták.

Máltából spanyol vizekre indult egy angol cirkáló és egy torpedóromboló-flotilla

Máltai jelentés azt a szenzációs hírt közli, hogy az angol hajók tisztikara és legénysége parancsot kapott, hogy újabb intézkedésig ne hagyják el a fedélzetet. A rendelettel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy az angol hadiflotta több egysége a spanyol vizekre hajózott. Ezt a hírt azonban az angol admirális megcáfolta.

Londoni jelentés szerint azt a tényt, hogy Máltából Spanyolország felé indult a Galatea angol cirkáló és torpedóromboló-flotilla, Londonban szoros összefüggésben látják Eden külügyminiszternek az angol tengeri forgalom védelméről szóló kijelentésével. Az angol admirálisok egyébként kijelentették, hogy nincsen szó semmilyen rendkívüli intézkedésről. Jelen pillanatban két hadihajó, két cirkáló és 13 angol torpedóromboló vesztegel a spanyol vizeken.

Marseillei jelentés arról számol be, hogy Sempenes községben tegnap a közbiztonsági hivatal emberei feltartóztattak két Spanyolország felé haladó, fegyverekkel és munició-

Autósok...! Műhelyek és garázsok...!

Őn meggyőződött arról, hogy a legnagyobb választékot ORIGINAL-alkatrészekben amerikai kocsik részére

„HACE” S. A. R.

cégnél, Bucuresti, található. Továbbra is tisztelje meg bizalmával új helyiségeiben.

Detail-eladás: B-dul Tache Ionescu 1. (a régi helyiséggel szemben)

Engros-eladás: Str. Athena No. 5.

KIVÁLÓ ÁRENGEDMÉNYEK 1936 DECEMBER 31-IG.

Elsőrangú kizárólagosságok:

Thompson Products
Perfect Circle
Defiance-bujii
Perfection Gear-pinoane
Hardy Spicer-cruci cardanice

Stromberg-karburator alkatrészek
Simmons Mfg. Ford és Chevroletalkatrészek
Stewart Warner Vacuum stb.
Trico Products
Ferodo, alkatrészek stb.

val megrakott teherautót. A teherautókat el-
kobozták, az autót 11 kísérőjét letartóztatták.

A felkelők Madrid szétrombolására készülnek

Talaverából jelentik, hogy a felkelők egy tábornoka, aki kikötötte, hogy nevével ne tegyenek említést, a következő nyilatkozatot adta a Havasnak:

— Ha Madrid védői szélsőséges eszközök igénybevételére fognak kényszeríteni, úgy ettől sem fogunk visszariadni. Minden elő van készítve, az egyetlen dolog, ami a végső erőfeszítésünket késlelteti, a kedvezőtlen időjárás. Madrid meghódítása nem katonai kérdés többé. Nagy lelkiismereti kérdés elé állítanak bennünket és ezért el akarjuk kerülni Madrid szétrombolását, mert első sorban spanyolok vagyunk, viszont a város meghódítása házról-házra igen sok katonánk életét követelte. Igyekezni fogunk megmenteni a fővárost.

Lóvy Jeremiás cluji meszáros- mester leszurta Rosenfeld Béla meszárossegédet

Lóvyt letartóztatták, Rosenfeldet súlyos sérülésekkel a klinikára szállították

Cluj, november 25. (Az Uj Kelet tud.) Megdöbbentő merénylet történt szerdán este a cluji ortodox hitközség Dubalari-lor ucai meszárszékeiben. Lóvy Jeremiás meszárosmester, a hitközségi meszárszékek egyik bérője, összeszólalkozott Rosenfeld Béla meszárossegéddel, aki ugyan-csak a hitközségi csarnokban dolgozik. Az összeszólalkozás hevében Lóvy Jeremiás, aki erőszakos és iszákos ember, felragadta a meszároskést és leszurta Rosenfeldet. Rosenfeld azonnal összeesett. A meszárszéket vértócsa lepte el és az üzlet körül összesereglett emberek a mentőket értesítették. Ugyanakkor a rendőrség is kiszállt a helyszínen és Muresan komiszar

Lóvy Jeremiást letartóztatták. Lóvyt a központi rendőrségre szállították, ahol este kilenc órakor kihallgatása még nem történt meg. Rosenfeld Bélát súlyos sebével a klinikára szállították, ahol kihallgatását lapunk zártakor kezdték meg.

Lóvy Jeremiást az elmúlt pénteken már életveszélyes fenyegetés miatt őrizetbe vette a rendőrség. Lóvy a vele dolgozó segédekét ittas állapotban meggyilkolás-sal fenyegette meg, amiért ezek feljelentették. Miután azonban a feljelentést visszavonták, Lóvyt a rendőrségről elbocsátották. Ugy látszik azonban, hogy a meszáros, aki tettét ittasan követte el, a multheti őrizetbevételén sem okult.

A kormány és a liberális párt nagy előkészületeket tesznek a parla- ment december elsejei diszülésére

Francia magasrangú katonatisztekkel álló küldöttség is résztvesz a diszülésen

Bucuresti, november 25. Bratianu Dinu a liberális párt elnöke tegnap magához kérte a liberális párt különböző frakcióinak vezetőit, valamint személyes politikai barátait, akikkel a liberális párt kereteinek reorganizálásáról tárgyalt. Elhatározták többek között — írja a Curentul — hogy lemondanak olyan közlemény kibocsátásáról, amelyből az derülne ki, hogy a liberális párt különböző csoportjai nem működnek egyetértésben a párt vezetőivel.

Dinu Bratianu rámutatott arra, hogy a jövő hét folyamán oly megbeszélést fognak tartani, amelyen a kormány tagjain

kívül részt fognak venni a párt parlamenti leaderjei is. Időközben egy speciális bizottság kifogja dolgozni a propaganda-programot, amely gondoskodni fog az ország összes centrumaiban nagy népgyűlések rendezéséről. A párt folytatni fogja az antirevizionista gyűlések rendezését. Az oradeai antirevizionista gyűlés után most a cernauti kerül sorra, amely e hó 28-án, szombaton lesz megtartva. Eppen úgy, mint Oradean Cernautban is fel fogunk vonulni a megyei paraszatok, akik ezzel fogják bizonyítani, hogy egy barázdát sem engednek elhasítani az annyi áldozattal megszerzett román földből.

Jurnal-Inventár

kereskedők és iparosoknak és mindenféle üzleti könyvek hitelesítéssel ellátva beszerezhető:

BOROS papírkereskedésben Cluj

A Magyar Párt tiltakozása a kamarában a kisebbség-ellenes uszítások miatt

Bucuresti, november 25. A kamara ma délutáni ülésén Petre Ghata elnököl, aki bejelenti, hogy Simionescu Barad liberális képviselő lemondott mandátumáról. A többségi képviselők a lemondást visszautasítják.

Ezután áttértek a választási vitára. Dr. Willer József magyar párti képviselő rámutat arra, hogy az ország konszolidálásának előfeltétele a kisebbségi kérdések közmegegyezésre való megoldása. Kijelentem, hogy számot akarunk vetni a valósággal, hogy mi, kisebbségek is becsületes polgárai vagyunk az országnak. Azért vagyunk itt, hogy biztosítsuk az itt lakó népk békés együttélésének lehetőségét.

A továbbiakban a kisebbségi tisztviselőkkel szemben alkalmazott bánásmód ellen tiltakozott, majd rámutatott a magyar felekezeti tanácsok és elkészítettek nehéz helyzetére. Az igazságügyminiszteriumtól az állampolgárságok kérdésének megoldását kéri, mert nagy a száma azoknak a kisebbségi családoknak, amelyeknek nincsen állampolgárságuk. Ehtéli a sajtóban a kisebbségek és különösen a zsidók ellen folytatott zabolátlan uszító kampányt. Tiltakozik a cenzura ellen és ugyanakkor kéri azoknak a cikkeknek a megcenzurálását, amelyekben a magyar kisebbség ellen izgatnak.

CENZURAT

Munkás Mozgó
Csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor dupla műsor, egy helyár: I.

Király-eringő
Filmoperett. Fősz.: WILLY FORST, PAUL HÖRBIKER és HELLI FINKENZELLER. II.

Pompei végnapjai
Monumentális filmdráma. Főszerepekben: DOROTHY WILSON, PRESTON FORSTER

Román és magyar feliratok.

Román és magyar feliratok.

Román és magyar feliratok.

Román és magyar feliratok.

Román és magyar feliratok.

Román és magyar feliratok.

A hitlezizmus

Alábbi sorokat nem hanem a Harmadik E lemenyéből idézzük. Akármennyire is Göring, az új gazdas négyesztendő gazdas hívtást intézett a né hogy hámozták vékon Göring felhívása s asszonyok azzal, hogy mozzák a krumpit, legalább tíz dekát egy millió német háztartás 378.000 kilogramm krumpit. Ugyanakkor, amikor meghámozására hívják szonyokat, Göring azt vékony krumpihéjat gyűjtésük össze díszítő Eddig szól a Harm rázó felhívása. Szép kis földi men hitlerizmus Németország téjtől várják 17.000.0 hését. Még egy néhány it ez lesz az a krumpihé zsim menthetetlenül e

A megrendszab

Régi mese. A liberá irányítás alá került a Ezen a kulturális in tak egy darabig a poli divatos irányzat győ párti Hodos lapszerkes Goga lapjának szellemi igazgatója. A demokrata sajtó kálta a dolgot. Segíten Hodos győzött. A rádióban csak bi művészi léphettek fel titani az ország egyik turizmuséniyet. Egy darabig így me Aztán váratlanul v Nem mindenben kedve érdekeinek ez a rendsz a tulzott olasz barátság praktikus dolog. De verna olyan szageru költségvetési differenci Nos, vizsgálat indult adatokat csak a Zorile sejtjük. Megállapították — hogy a rádióban töm tisztviselőket, sőt a az urak és főleg a hó resztül be sem jártak is volt annyira irasztal, De egyéb vonatkozár varokat állapított me nál. Es mint a Zorile tükeket, hogy a kormá az ügy iratait. Muszá teni. Még nem tudjuk, m Annyi bizonyos, hogy e bucuresti rádióadóra. Ugy az előadások sz gyan kiderült — a köl pontyából is. E'ndesen így szoko olyan intézménnyel, ab goitak kerülnek az éle A kormány ugy láts helyekdedett, hogy p művészetet csinálai művészi intézményt ad Ha legalább okulna cuzista elemeknek ez a ciója nemcsak a rádi hanem az életnek meg zásában is. Ez az egy eset pe l'nség. Egészen bizony azokban a köztiténzmé many hűséges jobbold elre. A politikai pártfogy jó étvágyuk van. Remélni szeretnők, h ták a gyomrukat.